

СТАНДАРТ,
ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ГАЗАР

БАТЛАВ,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОХИРУУЛАГЧ АГЕНТЛАГ
СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН ДАРГА

С.БАТБААТАР

**МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН СИСТЕМИЙГ ҮЕ ШАТТАЙ ХӨГЖҮҮЛЭХ
АЖЛЫН ДААЛГАВАР**

(ХЭМЖИЛ ЗҮЙН МЭДЭЭЛЛИЙН УЛСЫН НЭГДСЭН САН, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ЦАХИМЖУУЛАХ
СИСТЕМ ХӨГЖҮҮЛЭХ)

ЗАХИАЛАГЧ: СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

2025 оны 01 дугаар сарын 23-ны өдөр
Улаанбаатар хот

АГУУЛГА

НЭГ. ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ.....	2
ХОЁР. ЗӨВЛӨХ АЖЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ	2
ГУРАВ. ХУГАЦАА, ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ, АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУВААРЬ	3
ДӨРӨВ. СИСТЕМИЙН ШААРДЛАГА.....	5
ТАВ. ТУРШИЛТ, СУРГАЛТ, НЭВТРҮҮЛЭЛТ, СУУРИЛУУЛАЛТ	10
ЗУРГАА. АЖИЛ ХҮЛЭЭЛЦЭХ	10
ДОЛОО. СИСТЕМИЙН ЕРӨНХИЙ ПРОЦЕСС, ДИАГРАМ	15
НАЙМ. ХЭМЖИХ ХЭРЭГСЛИЙН ЗАГВАРЫН ТУРШИЛТ /ҮЙЛЧИЛГЭЭ/	16
ЁС. ААНБ-ЫН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН АЖИЛЛАГААНЫ ЧАДАВХЫГ ҮНЭЛЭХ /ҮЙЛЧИЛГЭЭ/	24
АРВА. СУРГАЛТАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА.....	49
АРВАН НЭГ. НЭВТРҮҮЛЭЛТ	49
АРВАН ХОЁР. НЭГДСЭН ЦАХИМ СИСТЕМ НЭВТРҮҮЛХИЙН ДАВУУ ТАЛ.....	50
АРВАН ГУРАВ. ХҮЛЭЭГДЭЖ БУЙ ҮР ДҮН.....	51

НЭГ. ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

Хэмжил зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн санг бүрдүүлэх үйл ажиллагаа, ажил, үйлчилгээний процессыг цахимжуулах замаар мэдээллийн нэгдсэн цахим санг бий болгох, төрийн бусад системтэй мэдээлэл солилцох (интеграц), үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, үйлчлүүлэгч цахимаар үйлчилгээ авах боломжийг бүрдүүлэхэд оршино.

1.1. Хэмжил зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн санг бүрдүүлэх үйл ажиллагаа, ажил, үйлчилгээний процессыг цахимжуулах системийг бий болгох,

1.1.2. Хэмжил зүйн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн болон аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас үзүүлж буй үйлчилгээний үйл явцыг цахимжуулах мэдээллийн санг ашиглах боломжийг бүрдүүлэх,

1.1.3. Төрийн цахим үйлчилгээний нэгдсэн систем болон бусад төрийн байгууллагын системүүдтэй мэдээлэл солилцох(интеграц) үйл ажиллагааг автоматжуулах,

1.1.4. Цахим үйлчилгээг иргэд, аж ахуйн нэгж авах боломжийг бүрдүүлэх, шилэн нээлттэй, ил тод байдлыг хангах,

ХОЁР. ЗӨВЛӨХ АЖЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

2.1. Системийн дизайн ба хөгжүүлэлт:

2.1.1. Хэмжил зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн санг бүрдүүлэх, үзүүлж буй ажил үйлчилгээний үйл явцын мэдээллийн урсгалыг тодорхойлох, дахин инженерчилэл хийх замаар шат дамжлагыг багасгах;

2.1.2. Төслийн зорилго, зорилтод нийцсэн мэдээллийн нэгдсэн системийг хөгжүүлэх;

2.1.3. Хэрэглэгчдэд ээлтэй интерфейс, шаардлагатай функцуудыг багтаасан мэдээллийн системийг хөгжүүлэх;

2.1.4. Төрийн ашиглаж буй үйлчилгээний нэгдсэн системүүд болон дэд бүтэцэд нийцтэй байдлыг хангах системийг хөгжүүлэх;

2.1.5. Системийг боловсруулахдаа www.masm.gov.mn, www.gov.mn, www.e-mongolia.mn, www.e-business.mn портал сайт, системүүдтэй нягт уялдуулж, эдгээрээр дамжуулан үйлчилгээ авах нөхцлийг бүрдүүлсэн байх бөгөөд бүрэлдэхүүн хэсэг болгож боловсруулах.

2.2. Хэмжил зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн санг бүрдүүлэх, үйл ажиллагаа, ажил, үйлчилгээг цахимжуулах жагсаалт. Үүнд:

2.2.1. Хэмжих хэрэгслийн загварын туршилт үйлчилгээ /Шинээр авах, давтан, хүлээн зөвшөөрөх, сунгуулах/

2.2.2. Аж ахуйн нэгж байгууллагын хэмжил зүйн ажиллагааны чадавхыг үнэлэх үйлчилгээ

2.2.3, Шалгалт тохируулга үйлчилгээ

2.2.4, Хэмжих хэрэгсэлийн шалгалт баталгаажуулалтын үйлчилгээ

2.3. Системийн хэрэглэгчид:

- Стандарт, хэмжил зүйн газар,
- Хэмжил зүйн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн байгууллага болон эрх олгосон аж ахуйн нэгж байгууллагууд
- Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага
- Төрийн үйлчилгээний үзүүлэгч оролцогч байгууллагууд (үйлчилгээний бүрдүүлбэрт гэрчилгээ шаарддаг)

ГУРАВ. ХУГАЦАА, ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ, АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУВААРЬ

3.1. Хугацаа

- Хүлээлцэх хугацаа: Гэрээ байгуулагдсанаас хойш 6 сар,
- Баталгаат хугацаа: Захиалагчид программ хангамжийг хүлээлцэх акт үйлдэж бүрэн хүлээн авсан өдрөөс эхлэн 2 жилийн хугацаанд үргэлжилнэ;

3.2. Хөгжүүлэх үе шат

3.2.1. Нэгдүгээр шатанд платформын суурь хөгжүүлэлт,

- Нэгдүгээр шат: Энэ үед платформын үндсэн архитектур, функцийг хөгжүүлнэ. Платформын суурь үйл ажиллагаа, хэрэглэгчийн интерфэйс, мэдээллийн сан, аюулгүй байдлын шаардлага гэх мэт бүх суурь элементүүдийг хэрэгжүүлэх бөгөөд энэ нь платформын хүлээгдэж буй үйл ажиллагааг найдвартай гүйцэтгэхэд чухал ач холбогдолтой.

3.2.2. Хоёрдугаар шатанд үйл ажиллагааны өргөтгөл

- Хоёрдугаар шат: Суурь хөгжүүлэлтийг дууссаны дараа, энэ шатанд платформын үйл ажиллагааг өргөтгөнө. Энэ үе шатанд шаардлагатай нэмэлт функцүүд, шинээр гарч ирсэн хэрэглэгчийн хэрэгцээ, технологийн дэвшилд нийцүүлэн сайжруулалт хийх болно. Бусад платформуудтай интеграц хийх, автоматжуулалт нэмэх, хяналт, баталгаажуулалт цахимжуулах нэмэлт хэрэгслүүдийг нэвтрүүлэх зэрэг өргөтгөсөн хөгжүүлэлт хийгдэнэ.

3.3. АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ХУВААРЬ:

№	Захиалагчийн техникийн тодорхойлолт	Эхний сар	2-р сар	3-р сар	4-р сар	5-р сар	6-р сар
Захиалагчтай тогтмол харилцах							
1	Төслийн менежментийн ажлууд						
1.1	Системийн судалгаа хийх						

1.2	Хэрэглэгчийн шаардлагыг тодорхойлох						
1.3.	Бизнесийн үйл явц ба үйл ажиллагааг нарийвчлан тодорхойлох						
1.4	Хэрэглэгчийн шаардлагыг баталгаажуулах, бизнес процессийг захиалагчаар баталгаажуулах						
1.5	Ерөнхий архитектур боловсруулах, хэрэгжүүлэх шийдэл гаргах						
1.6	Төслийн дэлгэцийн дизайн боловсруулах (UX/UI)						
1.7	Техникийн дизайн, сервер тоног төхөөрөмжийн үзүүлэлт боловсруулах						
1.8	Дэд системүүдийн ерөнхий бүтцийг тодорхойлох						
1.9.	Системийн техникийн дизайн боловсруулах						
1.10.	Ерөнхий бүтэц, дэд системийн архитектур, дэлгэцийн зураг (UX/UI), техникийн тодорхойлолтыг захиалагчаар батлуулах.						
2	Эхлэлтийн тайлан						

2.1	Эхлэлтийн тайлан захиалагчид хүргүүлэх						
2.2	Эхлэлтийн тайлангийн хэлэлцүүлэг хийх. /Захиалагч болон оролцогч талуудтай хийх/						
2.3	Хэлэлцүүлгээс гарсан зөвлөмжийн дагуу системийн судалгаа, бизнес процесс, хэрэглэгчийн хэрэгцээ шаардлага, дэлгэцийн зураг, систем архитектурын шийдэлд сайжруулалт, өөрчлөлтийг тусгах.						
2.4	Эхлэлтийн тайланг захиалагч баталгаажуулах.						
3	Систем хөгжүүлэлтийн ажил						
3.1	Систем хөгжүүлэлтийн ажлын төлөвлөгөөг хянаж, шаадлагатай бол дахин хянаж, захиалагч талын удирдлага, ажилтнуудтай хэлэлцэн тохиролцох.						
3.2	Өгөгдлийн сангийн загвар боловсруулах (ERD)						
4	Гүйцэтгэгчийн тавьсан сервер, тоног төхөөрөмжийн resource-г гаргах.						

5	Сервер, тоног төхөөрөмжид системийг туршилт хийхэд бэлтгэж байршуулах.						
6	Туршилтын ажил						
6.1	Систем, дэд систем тус бүрийн нэгжийн болон ачааллын тест хийх						
6.2	Систем, дэд систем бүрийн нэгжийн туршилтын төлөвлөгөө боловсруулах						
6.3	Хэрэглэгчид танилцуулж, хэрэглэгчийн тест хийх сургалт зохион байгуулах						
6.4	Гүйцэтгэгчийн гаргасан төлөвлөгөөний дагуу захиалагч талтай хамтарсан хэрэглэгчийн эхний тест хийнэ.						
6.5	Хэрэглэгчийн тестийн үр дүнд шинжилгээ хийх, сайжруулалтын санал, зөвлөмж ирүүлэх						
7	Дунд хугацааны тайлан						
7.1	Дунд хугацааны тайлан захиалагчид хүргүүлэх, баталгаажуулах.						
8	Хэрэглэгчийн тестийн үр дүнд сайжруулалт, дахин туршилтын ажил хийх						

8.1	Дэд системийн сайжруулалт						
8.2	Суурь платформын сайжруулалт						
8.3	Систем, дэд систем тус бүрийн нэгжийн болон ачааллын тестийг дахин хийх						
8.4	Систем, дэд систем тус бүр нэгж туршилт хийсний дараа эцсийн нэгдсэн туршилт зохион байгуулах.						
8.5	Сервер тоног төхөөрөмжид production хувилбарын тохиргоо хийх.						
8.6	Системийн тест, туршилт хийх						
9	Гарын авлага боловсруулах болон байршуулах						
9.1	Администраторын гарын авлага (цаасан болон цахим хэлбэрээр)						
9.2	Шинээр хөгжүүлсэн модулиудын хэрэглэгчийн цахим гарын авлага						
10	Сургалт зохион байгуулах, нэвтрүүлэлт						
10.1	Сургалтын үйл ажиллагаанд бэлтгэх						
10.2	Программ хангамжийн администраторын						

	сургалт, нэвтрүүлэлт зохион байгуулах						
11	Систем хүлээлцэх, эцсийн тайлан хүргүүлэх						
11.1	Эцсийн тайлангийн төсөл дээр гарын авлага, сургалт зохион байгуулж, нэвтрүүлэлт хийсэн тухай тайланд тусгаж эцсийн тайланг захиалгагч талд хүлээлгэн өгөх.						
11.2	Систем хүлээлцэх						
11.3	Захиалагч тал эцсийн тайлантай танилцаж, батлах.						

ДӨРӨВ. СИСТЕМИЙН ШААРДЛАГА

4.1. Системийн ерөнхий шаардлага

№	Шаардлага
4.1.1	Нэгдсэн системийн систем архитектурыг оновчтой загварчилсан байна.
4.1.2	Систем нь шинээр бий болсон технологийн шийдлүүдийг ашигласан байх ба энэ нь үйлчилгээний процесийг хөнгөвчилсөн байна.
4.1.3	Интерфейсийн ерөнхий дизайн нь хэрэглэгчдэд ээлтэй (user friendly), тусгай эрх бүхий хэрэглэгч, үйлчилгээний ажилчдад ашиглахад хялбар, зохион байгуулалт сайтай байна. Front-end хэсэг нь “Responsive design” буюу бүх төрлийн төхөөрөмж, компьютерын дэлгэцэд зөв харагдахаар загварчлагдсан байна.
4.1.4	Веб суурьтай байна. Дурын веб хөтөч дээр нэмэлт программ хангамж, модулиуд шаардахгүйгээр ажилладаг байх ба системийг шинэчлэн, сайжруулах тохиолдолд хэрэглэгчийн эцсийн төхөөрөмжид нэмэлт үйлдэл хийх шаардлагагүйгээр автоматаар хийгддэг байх;
4.1.5	Төлбөрийг банкны карт, QPay, Social Pay, Pos машин төхөөрөмж, Банкны картаар төлөх боломжтой байх ба бусад төлбөрийн шинэ технологийн шийдлийг нэвтрүүлсэн байж болно.
4.1.6	Үйлчилгээ үзүүлсэн тохиолдолд үйлчилгээ үзүүлсэн баримтыг цахимаар олгодог байх;
4.1.7	Олон улсын жишигт нийцсэн, практикт шалгарсан программчлалын хэл дээр бичигдсэн байх;
4.1.8	Программчлалын бүхий л кодчилалд тайлбар, тэмдэглэл хөтөлсөн байх;
4.1.9	HTTPS, SSL сертификат ашигласан байх;

4.1.10	Бусад системүүдтэй харилцан холбогдож мэдээллийг бодит цаг хугацаанд хуваалцдаг байх /API, сервис/;
4.1.11	Ямар ч хүсэлт буюу query-д 1 секундээс хэтрэхгүй хугацаанд хариулдаг байх;
4.1.12	Мэдээллийн сан дахь өгөгдлийг backup, restore хийдэг байх;
4.1.13	Иргэдээс үйлчилгээний сэтгэл ханамжийн судалгааг формоор авдаг байх;
4.1.14	Өнгө, дизайны шийдэл гаргасан байх;
4.1.15	Төрийн цахим үйлчилгээний нэгдсэн систем болон бусад системүүдтэй холбогдон ажиллах үедээ холбогдож буй системүүддээ ачаалал өгөхгүй байх. Өгөгдөл солилцох хамгийн оновчтой шийдлийг сонгох;
4.1.16	Систем ажиллаж байх үед сүлжээ болон техник хангамжид гарсан алдаанаас болж мэдээлэл алдагдахгүй байх боломжийг бүрдүүлсэн байх;
4.1.17	Хийгдсэн үйлдэл бүр түүхчлэгдэж хадгалагдах ба хялбар байдлаар хянах боломжтой байх (Аудит лог бүртгэл);
4.1.18	Нэгдсэн системийн холбогдох тоног төхөөрөмжийн шалгалт, системийн алдаа, зөвшөөрөлгүй нэвтрэх гэсэн оролдлогуудын log хадгалдаг байх;
4.1.19	Нэгдсэн системийн мэдээллийн сан нь найдвартай өндөр нууцлалтай, аюулгүй ажиллагааг хангасан байх;
4.1.20	Албан ёсны лицензтэй программ хангамжийг ашигласан байх;
4.1.21	Хувийн хэвшлийн байгууллагаар төрийн үйлчилгээг гүйцэтгүүлэх тохиолдолд тэдэнд зориулсан төлбөрийн шийдэлтэй байх;
4.1.22	Тусгай хэрэгцээт иргэдэд ээлтэй байх шийдлийг боловсруулж гүйцэтгэх;
4.1.23	Гүйцэтгэгч нь системийн эх кодыг захиалагчид хүлээлгэн өгөх;
4.1.24	Төхөөрөмж, компьютерыг баталгаажуулдаг байх,
4.1.25	Цахимаар үүсэж буй гэрчилгээ, лавлагаа, тодорхойлолт нь олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн технологийн шийдлээр кодчиллол, нууцлалыг хангасан байх бөгөөд олон нийт болон оролцогч талууд нээлттэй шалгах боломжийг бүрдүүлсэн байх,
4.1.26	Систем нь алдаа боловсруулах хэрэгслээр хангагдсан байна. Алдааны мэдээлэл нь тодорхой ойлгомжтой байна. Алдааны мэдээлэл нь шалтгаан, тайлбар буюу алдааг шийдвэрлэх арга зам, заавар мэдээллийг агуулна. Алдааны дүрэм, харуулах мэдээллийг эрх бүхий хэрэглэгч засварлах, үүсгэх, идэвхжүүлэх, идэвхгүй болгох боломжтой байх.
4.1.27	Системд байгууллагын болон хэрэглэгчийн сан үүсгэж, хадгалах бөгөөд шинээр хэрэглэгч бүртгэх, өөрчлөх тохиолдолд урьд нь бүртгэгдсэн байвал давхцаж байгаа мэдээллийг харуулдаг байх. Давхар бүртгэх боломжгүй байх.
4.1.28	Тусгай эрх бүхий хэрэглэгч нь үндсэн өгөгдлүүдийг холбогдох дүрэм журамд тохируулан удирдах боломжтой байх.
4.1.29	Хугацааны интервалаар тайлан мэдээг харуулах, хэвлэх боломжтой байх. Мөн өргөн хэрэглэгддэг .doc, .docx, .xls, .xlsx, .pdf, .rtf өргөтгөлүүдээр хөрвүүлж гаргах.
4.1.30	Хэрэглэгчийн дэлгэцэнд мэдээлэл харуулах, оруулахад шаардлагатай цонх, талбар, хүснэгтүүд нь хэрэглэхэд хялбар тохиромжтой байх.
4.1.31	Систем нь дараах боломж бүхий хэрэглэгчийн удирдлагын нэгдсэн модультай байна. Үүнд:

	<ul style="list-style-type: none"> Системийн бүх хэрэглэгчийн нэгдсэн бүртгэлтэй байх. Системийн администратор нь хэрэглэгчийн удирдлага, тохируулгыг хэрэгжүүлдэг байх. Хэрэглэгч нь системд өөрийн нэр нууц үгээр нэвтрэх ба нууц үгийг өөрөө удирдах боломжтой байх.
4.1.32	Серверүүдэд холбогдон ажилласан бүх хандалтуудын дэлгэрэнгүй
4.1.33	Цахим системийг доорх хүснэгтэд дурдсан шалгуур түвшнийг хангах хүчин чадалтай байхаар хөгжүүлнэ. Цахим системийг суурилуулж ажиллуулах тоног төхөөрөмж нь энэ шалгуур түвшнийг хангах эсэхийг урьдчилан баталгаажуулж өгсөн байна. Системийн шалгуур түвшин 100 хэрэглэгч зэрэг хандахад хариу өгөх хугацаа 0.5 секунд. 300 хэрэглэгч зэрэг хандахад хариу өгөх хугацаа 0.7 секунд. 1,000 хэрэглэгч зэрэг хандахад хариу өгөх хугацаа 1 секунд. 10,000 хэрэглэгч зэрэг хандахад хариу өгөх хугацаа 2 секунд байна.
4.1.34	Систем болон бүх хэрэглэгчийн түвшинд логийг үйлдлийн хөтөлдөг байна. Эрх бүхий хэрэглэгч системийн бүх өөрчлөлтийн түүхийг харах эрхтэй байна.
4.1.35	Систем хөгжүүлэхэд ашигласан технологиуд нь албан ёсны гэрээ, зөвшөөрөл болон лицензтэй байх,
4.1.36	Системээр дамжуулан өргөдөл гомдол авах боломжтой байх,

4.2. Системийн хэрэглэгчийн шаардлага

№	Хэрэглэгчийн түвшин	Систем, модуль	Ажилбар	Шаардлага
4.2.1	Иргэн, ААНБ	Нэвтрэлтийн систем	Бүртгэл үүсгэх, нэвтрэх нэр, нууц үгээр нэвтэрнэ.	Иргэн загварын туршилт шинээр болон давтан авах шийдэлтэй байна.
4.2.2		Хүсэлт гаргах модуль	Сонгосон үйлчилгээний дагуу өргөдлийн маягт бөглөх, шаардлагатай материалуудаа хавсаргах, илгээхэд баталгаажуулж илгээнэ. Үйлчилгээний төрөл 1. Загварын туршилт шинээр, давтан, 2. Хэмжих хэрэгслийн загварын туршилт сунгуулах	Хүсэлт илгээх, түдгэлзэх, шийдвэрлэх процесстой байна. Өөрийн гэрчилгээнүүдийн мэдээллийг харуулахы

			<p>3. Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх импортлох, суурилуулах, засварлах</p> <p>4. Хэмжих хэрэгслийн шалгалт баталгаажуулалт</p>	
4.2.3	Мэдэгдэл, сонордуулгын дэд систем	<p>Үйлчилгээний үйл явц, үр дүнгийн талаарх мэдээлэл хүлээн авах,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хэмжих хэрэгслийн биет загварыг ирүүлнэ үү - Шаардлага хангаагүй тухай мэдэгдэл авах 	Сонордуулгыг систем болон бусад хэлбэрээр хүргүүлэх боломжтой байна.	
4.2.10	Цахим гэрээ боловсруулах, батлах систем	Гэрээ хүлээж авах, холбогдох мэдээлэл бөглөх, баталгаажуулах, Илгээнэ.	Цахим гэрээ байгуулах шийдэлтэй. Холбогдох шаардлагатай мэдээлэл бөглөх талбартай байна. Гэрээний загвар хүлээж авах, илгээх, баталгаажуулах модультай байна.	
4.2.11	Тоон гарын үсгийн дэд систем.	Цахимаар баталгаажуулах шаардлагатай хэсгүүдийг батлана.	Цахимаар баталгаажуулах шийдэлтэй байна.	
4.2.12	Төлбөр, тооцооны дэд систем	Нэхэмжлэл хүлээн авах, төлбөр төлөх	Карт болон qraу зэрэг бусад төлбөр тооцооны системтэй холбогдсон байна.	
4.2.13	И-Баримтын дэд систем	НӨАТ-ын баримт хүлээн авах,	Төлбөрөөс хамаарч хууль, дүрэм журмын дагуу НӨАТ-ын баримтыг хүлээн авах шийдэлтэй байна.	
4.2.14	Гэрчилгээ, лавлагааны дэд систем	Хамаарах гэрчилгээний мэдээллүүдийг хардаг байна.	Цахим гэрчилгээ нь дахин давтагдашгүй кодчлогдсон байх бөгөөд олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдхүйц нууцлалтай байна.	

4.2.15		Нэвтрэлтийн систем	Бүртгэл үүсгэх, нэвтрэх нэр, нууц үгээр нэвтэрнэ.	Иргэн баталгаажуулах шийдэлтэй байна.
4.2.16	Ахлах Мэргэж илтэн	Үйлчилгээний хүсэлт илгээх, хүлээн авах, хуваарилах, дэд систем	Хэрэглэгчийн үйлчилгээний хүсэлтээс хамаарч холбогдох мэргэжилтэнд шилжүүлэх(илгээх), өөрчлөх, шийдвэрлэх, шаардлагатай материалуудтай танилцах, дутуу бүрдэлтэй хүсэлтийг хэрэглэгч рүү буцаах, түдгэлзүүлэх, шийдвэрлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж ажлын хэсгийн удирдамж батлуулах	Хүсэлт илгээх, түдгэлзэх, шийдвэрлэх процесстой байна.
4.2.4		Мэдэгдэл, сонордуулгын дэд систем	Өөрт хамаарах үйлчлүүлэгчээс ирүүлсэн үйлчилгээний хүсэлтийн мэдээлэл зэрэг системтэй холбогдолтой санал, хүсэлт мэдээллийг тухай бүр авч байна.	Сонордуулгын систем болон бусад хэлбэрээр хүргүүлэх боломжтой байна.
4.2.5	Нэгжийн дарга	Нэвтрэлтийн систем	Бүртгэл үүсгэх, нэвтрэх нэр, нууц үгээр нэвтэрнэ.	Өргөдөл, хүсэлтийг харах, хянана
		Үйлчилгээний хүсэлт илгээх, хүлээн авах, хуваарилах, дэд систем	Хэрэглэгчийн үйлчилгээний хүсэлтээс хамаарч холбогдох мэргэжилтэнд шилжүүлэх(илгээх), өөрчлөх, шийдвэрлэх, шаардлагатай материалуудтай танилцах, дутуу бүрдэлтэй хүсэлтийг хэрэглэгч рүү буцаах, түдгэлзүүлэх, шийдвэрлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, ажлын хэсгийн удирдамж батлах,	Хүсэлт илгээх, түдгэлзэх, шийдвэрлэх процесстой байна.

4.2.6	Мэдэгдэл, сонордуулгын дэд систем	Өөрт хамаарах үйлчлүүлэгчээс ирүүлсэн үйлчилгээний хүсэлтийн мэдээлэл зэрэг системтэй холбогдолтой санал, хүсэлт мэдээллийг тухай бүр авч байна.	Системээр болон бусад хэлбэрээр хүргүүлэх боломжтой байна.
4.27	Бусад гуравдагч байгууллагын системтэй мэдээлэл солилцох дэд систем (Лабораторийн системүүд)	Шинжилгээний үр дүнг харах, дүн шинжилгээ хийх	Гааль, Лабораторын системүүдтэй холбогдсон байх бөгөөд API сервисээр дамжуулан шинжилгээний үр дүнг татах, харах боломжтой байна.
4.2.8	Тоон гарын үсгийн дэд систем	Тоон гарын үсгээр гэрчилгээ баталгаажуулна.	Тоон гарын үсгээр гэрчилгээ баталгаажуулдаг процесстой байна.
4.2.9	Цахим гэрээ боловсруулах, батлах систем	Хэрэглэгчээс ирүүлсэн гэрээтэй танилцах, хянах, буцаах батлах,	Гэрээний драфтыг хэрэглэгчийн мэдээллээс хамаарч системээс дүүргэлт хийх ба Гэрээний төслийг засварлах, буцаах, батлах үйл явцтай байна. Тоон гарын үсгээр батлан Цахимаар гэрээ байгуулах шийдэлтэй байна.
4.2.17		Загварын туршилтын үр дүн	Гэрээний драфтыг хэрэглэгчийн мэдээллээс хамаарч системээс дүүргэлт хийх ба мэргэжилтэн тоон гарын үсгээр батлан илгээх процесстой байна.
4.2.18	Тайлангийн дэд систем	Хүссэн огноогоор тайланг татах	Бүртгэл, мэдээлэл, үр дүнг хэрэглэгч

				хүссэнээр тайлан зохиож нэгтгэсэн болон задгайгаар татах боломжтой байна. (Тайлангийн загварын дагуу)
4.2.19		Хяналт, удирдлагын дэд систем	Хяналт удирдлагын талбараас ирүүлсэн хүсэлт, тэдгээрийн үйл явц, үр дүнгийн мэдээллийн нэгтгэлтэй танилцана.	Ирүүлсэн хүсэлт, тэдгээрийн үйл явц, үр дүнгийн мэдээллийг нэгтгэсэн талбартай байх ба infographic-аар үзүүлсэн талбартай байна.

4.2.10	Нэгдсэн системд ажилтан албан хаагчид өөрсдийн тоон гарын үсэг болон танилт нэвтрэлтийн системийг ашиглан нэвтрэх;			
4.2.11	Үйлчилгээ үзүүлэх тохиолдолд тоон гарын үсгээр баталгаажуулдаг байх;			
4.2.12	Системд байгууллагын болон хэрэглэгчийн сан үүсгэж, хадгалах бөгөөд шинээр хэрэглэгч бүртгэх, өөрчлөх тохиолдолд урьд нь бүртгэгдсэн байвал давхцаж байгаа мэдээллийг харуулдаг байх. Давхар бүртгэх боломжгүй байх;			
4.2.13	Систем нь хэрэглэгчийн удирдлагын нэгдсэн модультай байна. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> - Системийн бүх хэрэглэгчийн нэгдсэн бүртгэлтэй байна; - Системийн администратор нь (тусгай эрх бүхий хэрэглэгч) хэрэглэгчийн удирдлага, тохируулгыг хэрэгжүүлнэ; - Хэрэглэгч нь системд өөрийн нэр нууц үгээр нэвтрэх ба нууц үгийг өөрөө удирдана. 			
4.2.14	Системийн хэрэглэгч нь албан тушаал, гүйцэтгэх ажил үүргээс хамаарч системийн хэрэглэгчийн эрх, үйл ажиллагааны хүрээ, хязгаарын заасан дүрүүдээр тодорхойлогдоно. Системийн хэрэглэгчийг тодорхойлох дүрүүдийг эрх бүхий ажилтан ажил үүргийн хуваарийн дагуу хэрэглэгчийн эрхийг тохируулна.			
4.2.15	Нэгдсэн системээр үйлчлүүлэхэд системд бүртгүүлэхдээ өөрийгөө иргэний үнэмлэх, нэг удаагийн нууц үг, банкны эрх, тоон гарын үсэг таниулах боломжтой байх;			
4.2.16	Эрх бүхий хэрэглэгч системийн бүх өөрчлөлтийн түүхийг харах эрхтэй байна. Мөн хэрэглэгчийн эрхийн тохиргоо хийх, хэрэглэгч нэмэх, хасах, удирдах эрхтэй байна;			
4.2.17	Системийн алдаа, гацалттай холбоотой мэдээллийг тухай бүр систем дээр бүртгэж хөгжүүлэгч нарт мэдэгддэг байх.			

4.3. Системийн аюулгүй байдал, нууцлал, хамгаалалт, нөөцлөлт сэргээлтийн шаардлага

№	Шаардлага
4.3.1. Нууцлал, хамгаалалтын шаардлага	

4.3.1.1	Системийн мэдээллийн сан нь найдвартай өндөр нууцлалтай, аюулгүй ажиллагааг хангасан байх.
4.3.1.2	Системийг серверт суулгаж тохируулахад бүх төрлийн вирус, спам, exploit нэвтрэх боломжийг хааж, аюулгүй байдал талаас тохиргоог нь хийсэн байх.
4.3.1.3	Бүх төрлийн алдааны мэдээлэл нь нууцлал хамгаалалтын сул тал болохгүй байх шаардлагыг хангасан байх.
4.3.1.4	Системийн ашиглалтын үеийн нууцлал хамгаалалт, аюулгүй байдал, ашиглалтын талаар зөвлөмж гаргаж өгөх.
4.3.1.5	Хэрэглэгчийн нууц үгийг кодлох бөгөөд кодлох арга нь нэг талын алгоритм байх. Нууц үгийг хадгалах, ашиглахдаа нууцлал аюулгүй байдлыг хангасан байна. Мартагдсан нууц үгийг хэрэглэгчид мэйл хаягаар илгээх болон утасны дугаараар илгээх боломжтой байх. Давтагдсан пакетийн халдлагаас хамгаалагдсан байх.
4.3.1.6	Нэгдсэн системийн ашиглалтын үеийн нууцлал хамгаалалт, аюулгүй байдал, ашиглалтын талаар зөвлөмж гаргаж өгнө;
4.3.1.7	Хэрэглэгчийн нууц үгийг хадгалах, ашиглахдаа нууцлал аюулгүй байдлыг хангасан байна. Мартагдсан нууц үгийг хэрэглэгчид цахим хаягаар илгээх болон утасны дугаараар илгээх боломжтой байна.
4.3.1.8	Үйлчилгээний ажилтан системд идэвхгүй байвал 1 минутын дотор системээс автоматаар гардаг байх;
4.3.2. Нөөцлөлт, сэргээлтийн шаардлага	
4.3.2.1	Мэдээллийн сан дахь өгөгдлийг нөөцлөлт, дахин сэргээлт хийдэг байх. /сэргээлт хийснээс болж ямар нэг сөрөг үр дагавар гарахгүй байна;
4.3.2.2	Мэдээллийн сан нь найдвартай өндөр нууцлалтай, аюулгүй ажиллагааг хангасан байх бөгөөд тодорхой хугацаанд автоматаар нөөцлөгддөг байх.
4.3.2.3	Мэдээллийн санг дурын үед нөөцлөн авах боломжтой байх.
4.3.2.4	Нөөцлөн авсан мэдээллийн сангаас сэргээхэд нөөцлөх үеийн бүх мэдээлэл хадгалагдан үлдсэн байх бөгөөд нөөцлөлт эсхүл сэргээлт хийснээс болж ямар нэг сөрөг үр дагавар гарахгүй байх

4.4. Бусад

4.4.1	Үзүүлсэн үйлчилгээг хүн, хуулийн этгээдийн цахим шуудангийн хаягт илгээдэг байх;
4.4.2	Хүсэлт, үйлчилгээ, цахим шуудан амжилттай илгээгдсэн эсэхийг мэдэгддэг байх;
4.4.3	Олон шатлалт үйлчилгээний захиалгыг боловсруулах процессын статусыг хэрэглэгчдэд харуулдаг байх;
4.4.4	Нэгдсэн системийг гаралтын баримт бичиг, тайлан, системийг ашиглах, ажиллуулах холбоотой гарын авлагыг системээс хайж харах, татах, тусламж болгох ашиглах боломжтой байх;
4.4.5	Үйлчилгээний захиалгын түүхийг үйлчилгээний ажилтан болон тусгай эрх бүхий хэрэглэгчийн түвшинд харах, шалгахад хялбар, ойлгомжтой байдлаар загварчилж, захиалга боловсруулах хугацааг тохируулах боломжтой байна. Өөрчлөлтийн түүхийг зөвхөн харах бөгөөд устгах, засах боломжгүй байна;

4.4.6	Үйлчлүүлэгч, үйлчилгээний ажилтны дэлгэцэд мэдээлэл харуулах, оруулахад шаардлагатай цонх, талбар, хүснэгтүүд нь хялбар тохиромжтой байна;
4.4.7	Үйлчилгээний тайланг боломжит бүх хувилбараар, өгөгдсөн хугацааны интервалаар тайлан мэдээг бодит цагаар харуулдаг байх, стандартын дагуу хэвлэгддэг байх. Мөн өргөн хэрэглэгддэг .doc, docx, .xls, .xlsx, .pdf, .rtf өргөтгөлүүдээр хөрвүүлж гаргах;
4.4.8	Хүн, хуулийн этгээдэд тоон гарын үсэг ашиглан цахимаар гэрээ хийх, шаардлагатай баримт бичгийг баталгаажуулах боломжийг бүрдүүлэх;

4.5. МЭДЭЭЛЭЛ СОЛИЛЦОО (ИНТЕГРАЦИ)

4.5.1	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем(www.e-mongolia , www.e-business.mn)-д API сервис гаргаж холбох, (лавлагаа, гэрчилгээ, тодорхойлолт)
4.5.2	Вебсайт болон Нээлттэй өгөгдлийн систем буюу opendata.gov.mn -д сервис(API)-ээр холбож нээлттэй өгөгдлийг тухай бүрд нийтэлдэг байх;
4.5.3	Гааль, татварын системүүдтэй API сервисээр холбогдсон байх, шаардлагатай мэдээллүүдийг дамжуулах сервис бэлтгэсэн байх;
4.5.5	Танилт нэвтрүүлэлтийн “ДАН” систем
4.5.6	“ХУР” систем холбох
4.5.7	Төрийн нэгдсэн сүлжээнд холбох
4.5.8	И-Баримтын систем холбох
4.5.9	Тоон гарын үсгийн системүүдтэй холбох

ТАВ. ТУРШИЛТ, СУРГАЛТ, НЭВТРҮҮЛЭЛТ, СУУРИЛУУЛАЛТ

Нэгдсэн системийн хөгжүүлэлтийн ажлын явцын хяналт, шалгалтыг Стандарт, хэмжил зүйн газар, Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газар, хөндлөнгийн аудитын байгууллага хамтран зохион байгуулах бөгөөд эцсийн туршилтыг ажил хүлээлцэх комиссын бүрэлдэхүүнтэй хамт хийнэ. Туршилт амжилттай хийгдэж дууссаны дараа систем нэвтрүүлэлт, сургалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулна. Сургалт нь танхим болон цахим хосолсон хэлбэртэйгээр оролцогч байгууллагуудыг хамруулна. Гүйцэтгэгч нь үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, хэрэгжүүлэх хугацаатай байх ба үр дүнг баталгаажуулж, тайланг захиалагчид ирүүлнэ.

ЗУРГАА. АЖИЛ ХҮЛЭЭЛЦЭХ

Нэгдсэн системийг хөгжүүлэх, нэвтрүүлэх ажлын гүйцэтгэлийг захиалагчийн зүгээс комисс байгуулан хүлээлцэх бөгөөд гүйцэтгэгч нь дараах бичиг баримтыг бүрдүүлж, ажил хүлээлцэх актад хавсаргана.

Үүнд:

1. Ажлын даалгавар;
2. Гэрээ, гэрээний гүйцэтгэлийн тайлан, сургалт болон нэвтрүүлэлтийн тайлан, хүлээлцсэн акт, баталгааны хуудас;
3. Техникийн баримт бичиг (Үүнд: системийн бүтцийн схем зураг, процессын зураглал, өгөгдлийн сангийн схем зураг, өгөгдлийн тайлбар, эх код, түүний тайлбар);
4. Сервер, сүлжээний тохиргооны болон сервис үйлчилгээний гарын авлагууд (API);

Системийн оюуны өмч нь гүйцэтгэгч байгууллагад, эзэмших, өмчлөх, ашиглах эрх болон эх код, түүний тайлбар, хөгжүүлэлтэд ашигласан лицензүүд нь захиалагч талд байна. Өөрөөр хэлбэл эцсийн өмчлөгч нь захиалагч байх ба захиалагчийн шийдвэргүйгээр бусад байгууллагад сурталчлан мэдээлэх, суурилуулах, ашиглуулах, нэмэлт хөгжүүлэлт хийхийг хориглоно.

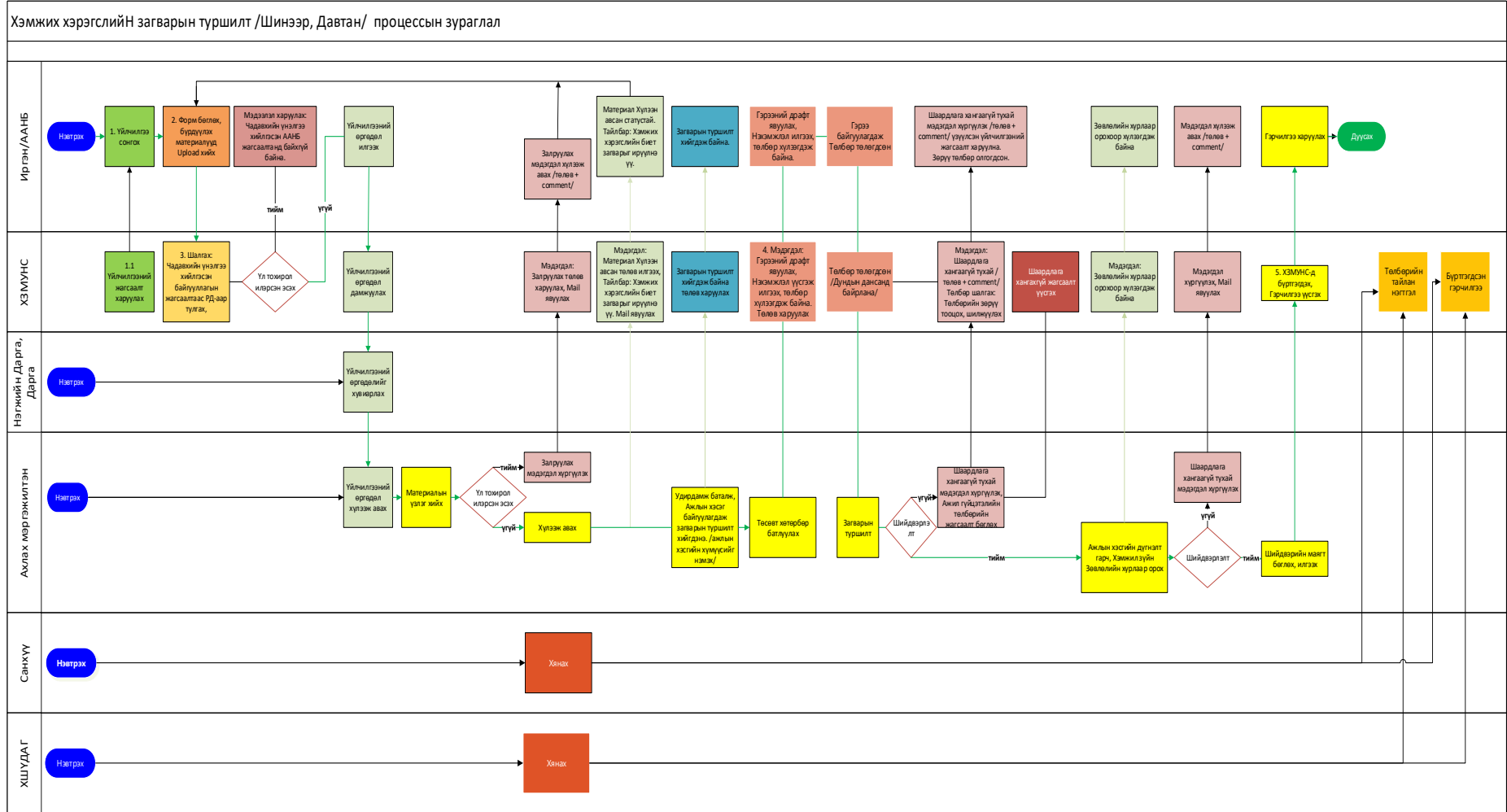
ДОЛОО. СИСТЕМИЙН ЕРӨНХИЙ ПРОЦЕСС, ДИАГРАМ

Үйлчилгээний ерөнхий зураглал

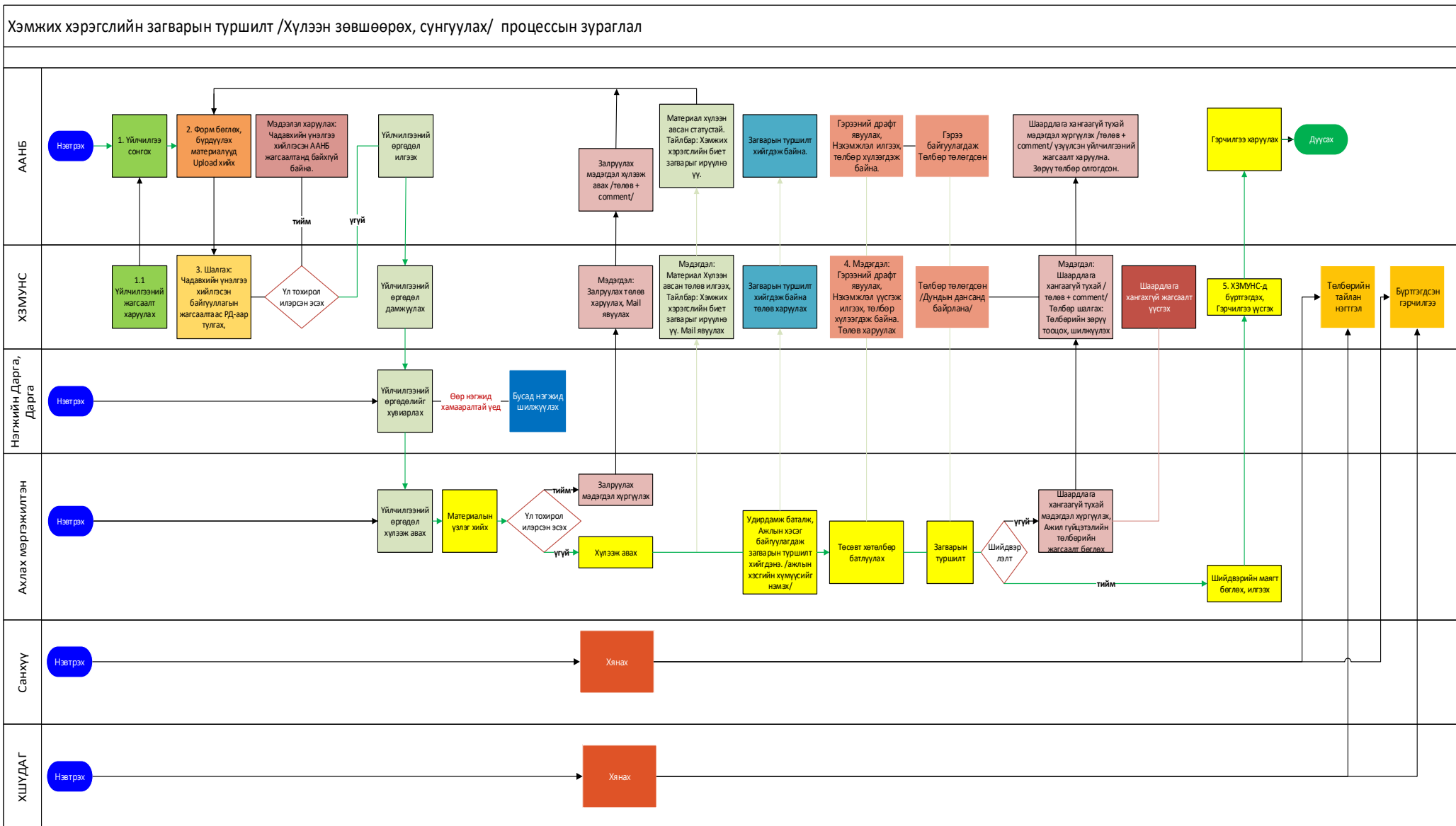
СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗРЫН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗУРАГЛАЛ										
Хэрэглэгч:	Цахим үйлчилгээ авах зорилготой этгээд			Сценарь:	Стандарт хэмжил зүйн газрын веб сайтад хандаж, цахимаар үйлчилгээ авах хүсэлт гаргасан этгээдийн хүсэлтийг хэрхэн амжилттай шийдвэрлэж байгаа тухай					
Үе шат	Эхлэл			Хүсэлт			Шалгах		Үр дүн	
Нотолгоо	Веб сайт	Үйлчилгээний жагсаалт		Систем дэх цахим үйлчилгээний форм	Систем дэх үйлчилгээ авах боломжит цагийн мэдээлэл		Системд харагдаж байгаа үйлчилгээний үе шатын мэдээлэл	Төлбөр төлсөн баримт	Систем дэх гэрчилгээ, зөвшөөрөл гэх мэт	
Хэрэглэгчийн үйлдэл	Бүртгүүлэх	Үйлчилгээний мэдээлэл авах	Үйлчилгээний жагсаалтаас сонгох	Форм бөглөх	Цаг захиалах	Хүсэлт илгээх	Статус шалгах	Төлбөр төлөх	Үр дүнг хүлээн авах	
	Нэвтрэх			Баримт хавсаргах						
Хэрэглэгчтэй харилцах нэгжийн үйлдэл				Хүсэлт хүлээн авах	Ажлын даалгавар үүсгэх	Ажлын даалгавар хуваарилах	Хүсэлтийн статус харуулах	Шийдвэрлэх	Нэхэмжлэл үүсгэж, илгээх	Баталгаажуулах
				Бүрдэл шалгах						Гэрчилгээ олгох
				Хүсэлт буцаах (бүрдэлбэр дутуу тохиолдолд)						Бүртгэх
										Зөвшөөрөх
Арын албаны үйлдэл						Ажлын даалгавар хүлээн авах	Ажлын даалгавар гүйцэтгэх			

НАЙМ. ХЭМЖИХ ХЭРЭГСЛИЙН ЗАГВАРЫН ТУРШИЛТ /ҮЙЛЧИЛГЭЭ/ 8.1.ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ПРОЦЕСС ДАРААЛАЛ

8.1.1. Хэмжих хэрэгслийн загварын туршилт /Шинээр, давтан/ процесс

8.1.2.Хэмжих хэрэгслийн загварын туршилт /Хүлээн зөвшөөрөх, сунгуулах/

8.2. СИСТЕМИЙН ХЭРЭГЛЭГЧ

СХЗГ - Администратор	
СХЗГ – Нэгжийн дарга	
СХЗГ – Ахлах мэргэжилтэн	
Иргэн, Аж ахуйн нэгж, байгууллага	
Санхүү	
ХШУДАГ	

8.3. БҮРТГЭЛ, ӨРГӨДЛИЙН МАЯГТ

ЗАГВАРЫН ТУРШИЛТЫН ӨРГӨДӨЛ

Улаанбаатар -13343
Энхтайвны өргөн чөлөө -46А
Ш/Х- 48
Утасны дугаар:
Факсын дугаар:
Цахим шуудангийн
хаяг:

1. Өргөдөл гаргагч:

Байгууллагын нэр:
Хаяг:
Харилцах хүний нэр:
Албан тушаал:
Утасны дугаар:
Факсын дугаар:
Цахим шуудангийн
хаяг:

2. Өргөдөл гаргах болсон шалтгаан (холбогдох заалтад “□” тэмдэг тавина уу)

- f Хэмжих хэрэгслийн загварыг туршилтад хамруулах
- f Загварын туршилтын үр дүнг хүлээн зөвшөөрүүлэх
- f Загварын баталгааны хугацааг сунгах
- f Давтан туршилтад хамруулах
- f Хэмжих хэрэгслийн загварын туршилтын дүгнэлт авах

3. Үйлдвэрлэгчийн:

Нэр:
Хаяг:
Харилцах хүний нэр:
Албан тушаал:
Утасны дугаар:
Факсын дугаар:
Цахим
шуудангийн хаяг:

4. Хэмжих хэрэгслийн:

Тодорхойлолт:

Зориулалт:

Загвар:

5. Аюулгүй ажиллагаа

Хэмжих хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгч орны аюулгүй ажиллагааны стандартад нийцсэн тухай мэдэгдэл/гэрчилгээ байгаа эсэх. (холбогдох заалтад “□” тэмдэг тавина уу)

□ тийм □ үгүй

Би “Хэмжих хэрэгслийн загварыг турших, батлах журам” болон хэмжих хэрэгслийн загварын туршилтын ажлын төсөвт хөтөлбөр, төлбөрийн хэмжээтэй танилцсан болно.

..... Гарын үсэг Огноо
..... Овог, нэр /Албан тушаал/

Хавсаргасан баримт бичиг, загвар:

1. Хэмжих хэрэгслийн загвар;
2. Хэмжих хэрэгслийн ажиллах зарчим, тохиргоо, угсралтын зааврыг дэлгэрэнгүй тусгасан техникийн баримт бичиг, бүдүүвч зураг;
3. Хэмжих хэрэгслийн өнгөт зураг, мөн суурилуулах, ажиллагаанд бэлтгэх, засварлахтай холбоотой технологийн заавар (программ хангамж);
4. Үйлдвэрлэгчийн танилцуулга;
5. Эрх бүхий байгууллага, лабораторийн туршилт эсвэл шалгалт тохируулгын үр дүн гэх мэт.

1.1.1 Байгууллагын нэр

1.1.2 Албан бичиг (upload) үйлчилгээ авах хүсэлт илэрхийлсэн

- 1.1.3 Утасны дугаар
- 1.1.4 Цахим шуудан
- 1.1.5 Хаяг (Аймаг/хот, Сум/дүүрэг, Баг/хороо хаяг/тоот)
- 1.1.6 Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний мэдээлэл (upload)
- 1.1.7 Байгууллагын танилцуулга (upload)
- 1.1.8 Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны тал дээр гомдол, маргаан гарч байсан эсэх тухай МХЕГ болон хамтран ажилласан байгууллага, хэрэглэгчээс тодорхойлолт авах (upload)
- 1.2 Үйлдвэрлэгчийн мэдээлэл
 - 1.2.1 Тухайн хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэсэн компанийн мэдээлэл
 - 1.2.1.1 Компанийн нэр
 - 1.2.1.2 Хаяг
 - 1.2.1.3 Харилцах хүний нэр
 - 1.2.1.4 Албан тушаал
 - 1.2.1.5 Утасны дугаар
 - 1.2.1.6 Цахим хаяг (мэйл хаяг)
 - 1.2.2 Хэмжлийн төрөл
 - 1.2.2.1 Уртын хэмжил
 - 1.2.2.2 Хүндийн хэмжил
 - 1.2.2.3 Хөдөлгөөний хэмжил
 - 1.2.2.4 Цахилгаан, соронзон хэмжил
 - 1.2.2.5 Дулаан, температурын хэмжил
 - 1.2.2.6 Эзлэхүүн багтаамж, зарцуулалтын хэмжил
 - 1.2.2.7 Даралтын хэмжил
 - 1.2.2.8 Физик, химийн хэмжил
 - 1.2.2.9 Ионжуулагч цацрагийн хэмжил
 - 1.2.2.10 Цаг уур орчны шинжилгээний хэмжил
 - 1.2.2.11 Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хэмжил
 - 1.2.2.12 Үл эвдэх сорилын хэмжил
 - 1.2.3 Хэмжих хэрэгслийн нэр
 - 1.2.3.1 Уртын хэмжил
 - 1.2.3.1.1 Худалдааны ердийн зориулалттай метр
 - 1.2.3.1.1.1 Туузанметр
 - 1.2.3.1.1.2 Модон, эвхмэл, төмөр, нийлэг материалтай метр
 - 1.2.3.1.2 Талбай хэмжигч, дугуйны эргэлт хэмжигч (одометр), алхам хэмжигч
 - 1.2.3.1.3 Тэгш ус
 - 1.2.3.1.3.1 Лазер
 - 1.2.3.1.3.2 Ампульт
 - 1.2.3.1.4 Зарцуулалт хэмжих нарийсгах төхөөрөмж (хэмжилт)
 - 1.2.3.1.5 Шугам хоолойн геометр (хэмжилт)
 - 1.2.3.1.6 Булан хэмжигч
 - 1.2.3.1.7 Сүмбэметр
 - 1.2.3.1.8 Нивелир техникийн, III анги
 - 1.2.3.1.9 Теодилит техникийн, III анги
 - 1.2.3.1.10 Төмөр замын тусгай хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.10.1 Хос дугуйны хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.10.2 Авто угсрааны хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.10.3 Цариг хэмжих хэрэгсэл

- 1.2.3.1.11 Даралтат савны хэмжээс (хэмжилт)
- 1.2.3.2 Хүндийн хэмжил
 - 1.2.3.2.1 Худалдааны жин
 - 1.2.3.2.1.1 Барааны тавцант жин
 - 1.2.3.2.1.2 Электрон жин
 - 1.2.3.2.1.3 Ширээний циферблат жин
 - 1.2.3.2.1.4 Ширээний ердийн зориулалттай туухайт жин
 - 1.2.3.2.2 Вагон жин
 - 1.2.3.2.2.1 Динамик
 - 1.2.3.2.2.2 Статик
 - 1.2.3.2.3 Автомашины жин
 - 1.2.3.2.3.1 Механик
 - 1.2.3.2.3.2 Электрон 80 Т хүртэл
 - 1.2.3.2.3.3 Электрон 80 Т дээш
 - 1.2.3.2.4 Дүүжинт жин
 - 1.2.3.2.5 Тугнагч жин
 - 1.2.3.2.5.1 Электрон
 - 1.2.3.2.5.2 Механик
 - 1.2.3.2.6 Эмнэлэг, эмийн сангийн жин
 - 1.2.3.2.6.1 Механик
 - 1.2.3.2.6.2 Электрон
 - 1.2.3.2.7 Үнэт металл, үнэт эдлэлийн жин
 - 1.2.3.2.7.1 Механик
 - 1.2.3.2.7.2 Электрон
 - 1.2.3.2.8 Туухай М2, М2-3 ба М3 анги
- 1.2.3.3 Хөдөлгөөний хэмжил
 - 1.2.3.3.1 Таксиметр
 - 1.2.3.3.2 Тээврийн хэрэгслийн хурд хэмжигч
 - 1.2.3.3.2.1 Байрлал тодорхойлох төхөөрөмж (GPS) дээр суурилсан
 - 1.2.3.3.2.2 Радарын давтамжид суурилсан (RADAR)
 - 1.2.3.3.2.3 Лазерын давтамжид суурилсан (LIDAR)
 - 1.2.3.3.3 Гхлт тэрэгний хурд хэмжигч
- 1.2.3.4 Цахилгаан соронзон хэмжил
 - 1.2.3.4.1 Цахилгааны тоолуур
 - 1.2.3.4.1.1 Механик
 - 1.2.3.4.1.2 Электрон
 - 1.2.3.4.1.3 Тарифт электрон
 - 1.2.3.4.2 Хэмжлийн трансформатор
 - 1.2.3.4.2.1 Гүйдлийн трансформатор
 - 1.2.3.4.2.2 Хүчдлийн трансформатор
- 1.2.3.5 Эзэлхүүн багтаамж, зарцуулалтын хэмжил
 - 1.2.3.5.1 Автоцистерн
 - 1.2.3.5.2 Худалдаа үйлчилгээнд ашиглаж буй хэмжээс сав
 - 1.2.3.5.3 Усны тоолуур
 - 1.2.3.5.4 Шингэний тоолуур
 - 1.2.3.5.4.1 Шингэний механик тоолуур
 - 1.2.3.5.4.2 Цахилгаан соронзон тоолуур
 - 1.2.3.5.4.3 Хэт авиан зарцуулалтын тоолуур
 - 1.2.3.5.5 Хийн тоолуур

- 1.2.3.5.6 Түгээгүүр
 - 1.2.3.5.6.1 Шатахуун түгээгүүр
 - 1.2.3.5.6.2 Хийн түгээгүүр
 - 1.2.3.5.6.3 Тосны түгээгүүр
- 1.2.3.6 Дулаан, температурын хэмжил
 - 1.2.3.6.1 Эмнэлэгийн термометр
 - 1.2.3.6.1.1 Мөнгөн уст шилэн
 - 1.2.3.6.1.2 Цахилгаан
 - 1.2.3.6.1.3 Бусад
 - 1.2.3.6.2 Аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд ашиглаж буй термометр
 - 1.2.3.6.2.1 Уурын зуухны
 - 1.2.3.6.2.2 Автоклавын
 - 1.2.3.6.2.3 Эсэргүүцлийн
 - 1.2.3.6.3 Дулааны тоолуур
 - 1.2.3.6.4 Дулааны тооцоолуур
 - 1.2.3.6.5 Зарцуулалт хэмжих нарийсгах төхөөрөмж (тооцоо)
 - 1.2.3.6.6 Уурын зарцуулалтын тоолуур
- 1.2.3.7 Даралтын хэмжил
 - 1.2.3.7.1 Цусны даралтын аппарат
 - 1.2.3.7.1.1 Механик
 - 1.2.3.7.1.2 Автомат
 - 1.2.3.7.2 Аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд ашиглаж буй манометр
 - 1.2.3.7.2.1 Моторт тээврийн хэрэгслийн дугуйн даралт хэмжих манометр
 - 1.2.3.7.2.2 Уурын зуух, даралтат савны даралт хэмжих техникийн манометр
 - 1.2.3.7.2.3 Вакуумметр
 - 1.2.3.7.3 Эмнэлгийн оношилгоо, эмчилгээнд ашиглаж буй манометр
 - 1.2.3.7.3.1 Автоклавын манометр
 - 1.2.3.7.3.2 Цахилгаан контакттай манометр
 - 1.2.3.7.3.3 Хүчилтөрөгчийн манометр
 - 1.2.3.7.4 Даралтын хувиргагч
- 1.2.3.8 Физик, химийн хэмжил
 - 1.2.3.8.1 Амьсгал дахь спиртийн агууламж тогтоох хэмжүүр
 - 1.2.3.8.2 Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүрээс ялгаруулсан хорт утааг хэмжигч
 - 1.2.3.8.3 Үр тарианы чийг хэмжигч
- 1.2.3.9 Ионжуулагч цацрагийн хэмжил
 - 1.2.3.9.1 Ионжуулагч цацрагийн хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.1.1 Бага цацрагийн
 - 1.2.3.9.1.2 Гамма цацрагийн
 - 1.2.3.9.1.3 Илрүүлэгч дохиот
 - 1.2.3.9.1.4 Рентген цацрагийн
 - 1.2.3.9.2 Гадаргуун бохирдол шалгах хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.2.1 Альфа цацрагийн
 - 1.2.3.9.2.2 Бета цацрагийн
 - 1.2.3.9.3 Иончлолын камер
 - 1.2.3.9.4 Хувийн тунгийн хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.4.1 Термолюминесценцийн (TLD)

- 1.2.3.9.4.2 Электрон
- 1.2.3.9.5 Ионжуулагч цацраг үүсгэгч төхөөрөмжийн чанарын хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.5.1 Эмнэлгийн рентген оношилгооны (Ангиограф, Маммограф, харалтын рентген) аппарат
 - 1.2.3.9.5.2 Шүдний рентген аппарат
 - 1.2.3.9.5.3 Компьютерт томографын аппарат
- 1.2.3.10 Цаг уурын орчны шинжилгээний хэмжил
 - 1.2.3.10.1 Цаг уурын орчны шинжилгээний хэмжлийн багаж
 - 1.2.3.10.1.1 Чийг хэмжигч (электрон гигрометр)
 - 1.2.3.10.1.2 Хур тундас хэмжигч
 - 1.2.3.10.2 Цаг уурын орчны шинжилгээний барометр
 - 1.2.3.10.2.1 Электрон барометр
 - 1.2.3.10.2.2 Анеройд барометр
 - 1.2.3.10.3 Нарны цацраг судлалын багаж
 - 1.2.3.10.3.1 Пиранометр
 - 1.2.3.10.3.2 Пиргелиометр
 - 1.2.3.10.3.3 Цацрагийн балансын мэдрүүр
 - 1.2.3.10.4 Цаг уурын автомат станц
 - 1.2.3.10.5 Цаг уурын орчны шинжилгээний эсэргүүцлийн термометр
- 1.2.3.11 Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хэмжил
 - 1.2.3.11.1 Амьсгалын аппарат
 - 1.2.3.11.2 Дефибриллятор
 - 1.2.3.11.3 Наркозын аппарат
 - 1.2.3.11.4 Өвчтөний хяналтын монитор
 - 1.2.3.11.5 Рентген аппарат (компьютер томографын аппарат)
 - 1.2.3.11.6 Хэт авиан оношлогооны аппарат
 - 1.2.3.11.7 Нярайн инкубатор
 - 1.2.3.11.8 Пульсоксиметр
 - 1.2.3.11.9 Мэс заслын цахилгаан аппарат
 - 1.2.3.11.10 Зүрхний цахилгаан бичлэгийн аппарат
 - 1.2.3.11.11 Ургийн тонитор
 - 1.2.3.11.12 Нярайн гэрлийн эмчилгээний төхөөрөмж
- 1.2.3.12 Үл эвдэх сорилын хэмжил
 - 1.2.3.12.1 Металл, эд ангийн сэв шалгах хэмжих хэрэгсэл (Дефекскоп)
 - 1.2.3.12.1.1 Хэт авианы
 - 1.2.3.12.1.2 Соронзон нунтгийн
 - 1.2.3.12.1.3 Хуйларсан гүйдлийн
 - 1.2.3.12.1.4 Доргионт оношилгоо
- 1.2.4 Хэмжих хэрэгслийн мэдээлэл
 - 1.2.4.1 Тухайн хэмжих хэрэгслийн техникийн тодорхойлолт (upload)
 - 1.2.4.2 Зориулалт (upload)
 - 1.2.4.3 Ашиглах заавар (upload)
 - 1.2.4.4 Тухайн хэмжих хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгч орныхоо аюулгүй ажиллагааны стандартад нийцсэн тухай мэдэгдэл (гэрчилгээ) байгаа эсэх (сонгох)
- 1.2.5 Хавсаргах холбогдох баримт бичгүүд upload хийх
 - 1.2.5.1 Хэмжих хэрэгслийн бүтэц зохион байгуулалт, хэмжил зүйн ба техникийн үзүүлэлт, ажиллах зарчим, угсралт холболтын бүдүүвч зураг, технологийн заавар зэргийг багтаасан техникийн баримт бичиг (upload)

- 1.2.5.2 Хэмжих хэрэгсэлд хийх техник үйлчилгээ, суурилуулалт угсралт, засвар тохируулгын талаарх мэдээлэл, гарын авлага заавар (upload)
- 1.2.5.3 Хэмжих хэрэгслийн ашиглалт, хадгалалтын талаарх хэрэглэгчид зориулсан гарын авлага бүхий баримт бичиг
- 1.2.5.4 Хууль эрхийн хэмжил зүйн олон улсын байгууллага болон үйлдвэрлэгч орны хэмжил зүйн үндэсний байгууллагын эсвэл эрх бүхий байгууллагын загварын баталгааны хүчин төгөлдөр гэрчилгээ, түүний баталгаат хуулбар, загварын туршилтын үр дүн, протокол тайлан (upload)
- 1.2.5.5 Хэмжих хэрэгслийн программ хангамж, тоолуурын мэдээлэл дамжуулах протокол тайлан программ хангамжийн эх үүсвэр бүхий код (source code) зэргийг цаас болон электрон хэлбэрээр ирүүлэх (upload)
- 1.2.5.6 Хэмжих хэрэгслийн өнгөт зураг (upload)
- 1.2.5.7 Үйлдвэрлэгч, нийлүүлэгч байгууллагын танилцуулга (upload)

2. ХЗМУНС-ын мэдээллээс тухайн байгууллагын РД-аар чадавхын үнэлгээнд хамрагдсан эсэхийг шалгах

Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны чадавхаа үнэлүүлэн, хэмжил зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн санд бүртгэгдсэн аж ахуй нэгж байгууллагын бүртгэл

№	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр	Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны төрөл	Хэмжлийн төрөл	Хэмжих хэрэгслийн нэр	Тушаалын дугаар	Хүчинтэй хугацаа
1	Эталон хэмжүүр ххк	Суурилуулах	Хүндийн хэмжил	Автомашины жин	СХЗГ-ын даргын А/221	2020.10.01-2025.10.01
2						

ХЗМУНС-д бүртгэлийн жагсаалт /жишээгээр/

№	Хэмжих хэрэгслийг загварын туршилтад оруулсан байгууллага	Үйлдвэрлэгч улс, үйлдвэр, компани	Хэмжих хэрэгслийн		Улсын бүртгэлд авсан		
			нэр	маягт, загвар	Он, сар, өдөр хүчинтэй хугацаа	Гэрчилгээ-ний дугаар	бүртгэлийн дугаар
а/ Анхдагч баталгаажуулалт хийхгүй зөвхөн ээлжит баталгаажуулалтанд хамруулах хэмжих хэрэгслүүд /цахилгаан тоолуур/							
1	БЗӨБЦТС ТӨХК (Сигма энерги)	БНХАУ, Вень Жоухотын Фей Е /Feiye/ электроникийн компани	Нэг фазын импульсийн тоолуур	DDSY 169	СХЗГ-ын даргын 2019.08.09-ний өдрийн А/260 дугаар тушаал 10 жилээр сунгасан.	169	10.114-214.07
2	“Димарк” ХХК (Сигма энерги)	БНХАУ, Вень Жоухотын Фей Е /Feiye/ электроникийн компани	Нэг фазын цахилгааны электрон тоолуур	DDSY169	СХЗГ-ын даргын 2019.08.09-ний өдрийн А/260 дугаар тушаал 10 жилээр сунгасан.	170	10.114-215.07
3	“Сигма энерги” ХХК	БНХАУ, Вень Жоухотын Фей Е /Feiye/ электроникийн компани	фазын урьдчилсан төлбөрт цахилгаан тоолуур	DTSY169	СХЗГ-ын даргын 2019.08.09-ний өдрийн А/260 дугаар тушаал 10 жилээр сунгасан.	231	10.115-163.06

8.4. ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ ТАРИФ

Ажлын хэсэг томилогдож хийгдэх ажлаас хамаарч үйлчилгээний үнэ тариф тогтоогддог.

8.5 ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ ЗАГВАР

Хэмжих хэрэгслийн загварын баталгааны гэрчилгээ(жишээгээр)

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

ХЭМЖИХ ХЭРЭГСЛИЙН ЗАГВАРЫН БАТАЛГААНЫ ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар № 495

Хэмжил зүйн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйл

Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2023 оны 02 дугаар сарын
16-ны өдрийн А/29 дүгээр тушаалыг үндэслэн

БНЭУ-ын “ADITYA Technologies” компанид үйлдвэрлэсэн SXZF-SS загварын
ачааллын элемент, DS-505 загварын жингийн заагчтай динамик
вагон жингийн

загварын баталгааны гэрчилгээг 3 (гурван) жилийн хугацаатай шинээр олгов.

Энэхүү загварын динамик вагон жинг Монгол Улсад хэрэглэхийг зөвшөөрч, хэмжил
зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн сангийн бүртгэлийн №02.002.01-734-д бүртгэв.

(Хэмжих хэрэгслийн загварыг баталсан шийдвэрийг энэхүү гэрчилгээнд хавсаргав)

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.УУГАНБАР

2023 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдөр

025855

1.6. БУСАД СИСТЕМҮҮДТЭЙ ХОЛБОГДОХ УЯЛДАА

1.6.1. Оролт

1.6.1.1. УБЕГ-ЫН СИСТЕМЭЭС

- Байгууллагын нэр*
- Утасны дугаар*
- Цахим шуудангийн хаяг*
- Албан ёсны хаяг*

- Иргэний регистрийн дугаар*
- Овог, нэр*
- Утасны дугаар*
- Цахим шуудангийн хаяг*

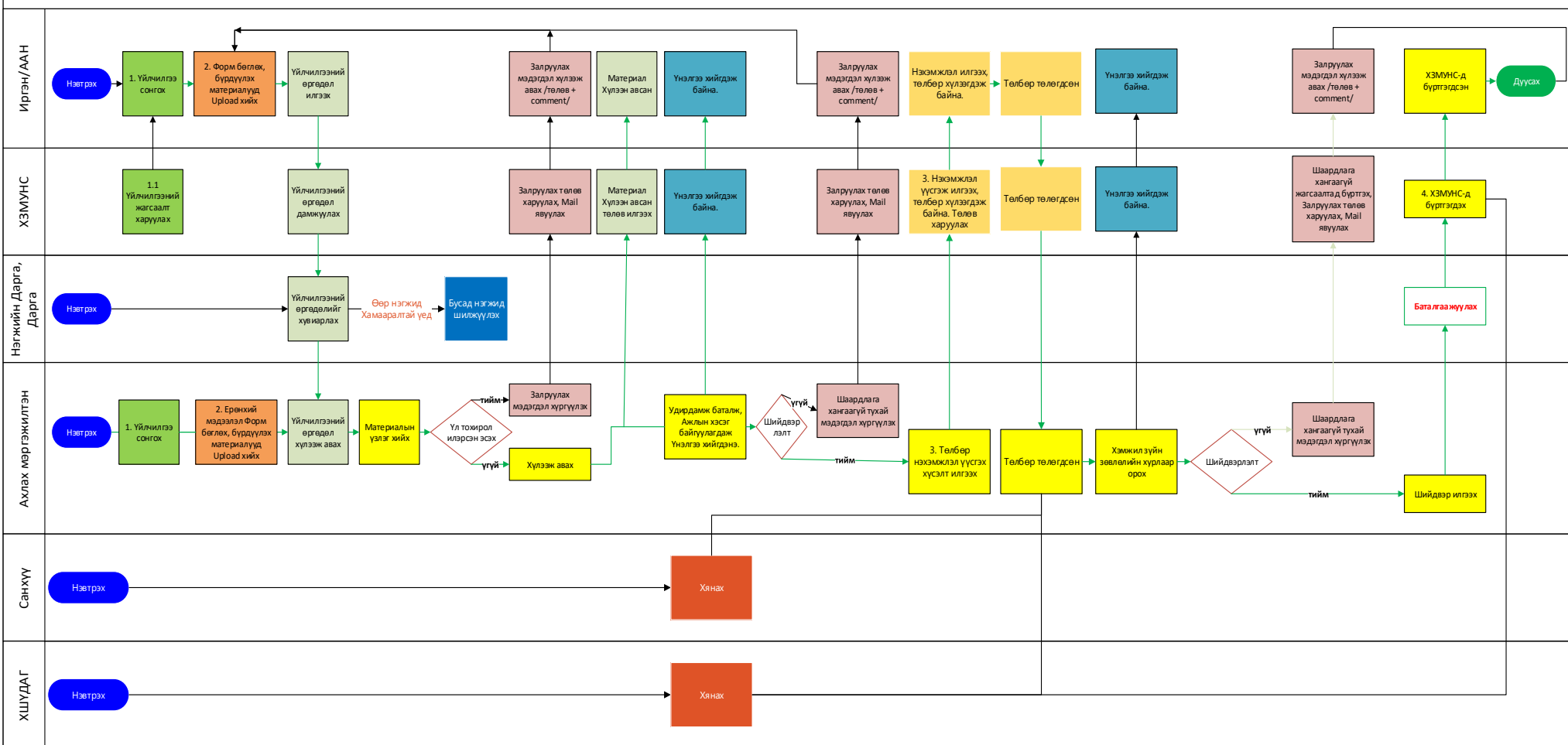
1.6.2. Гаралт

- Web site-аар болон Qr code-оор шалгах,

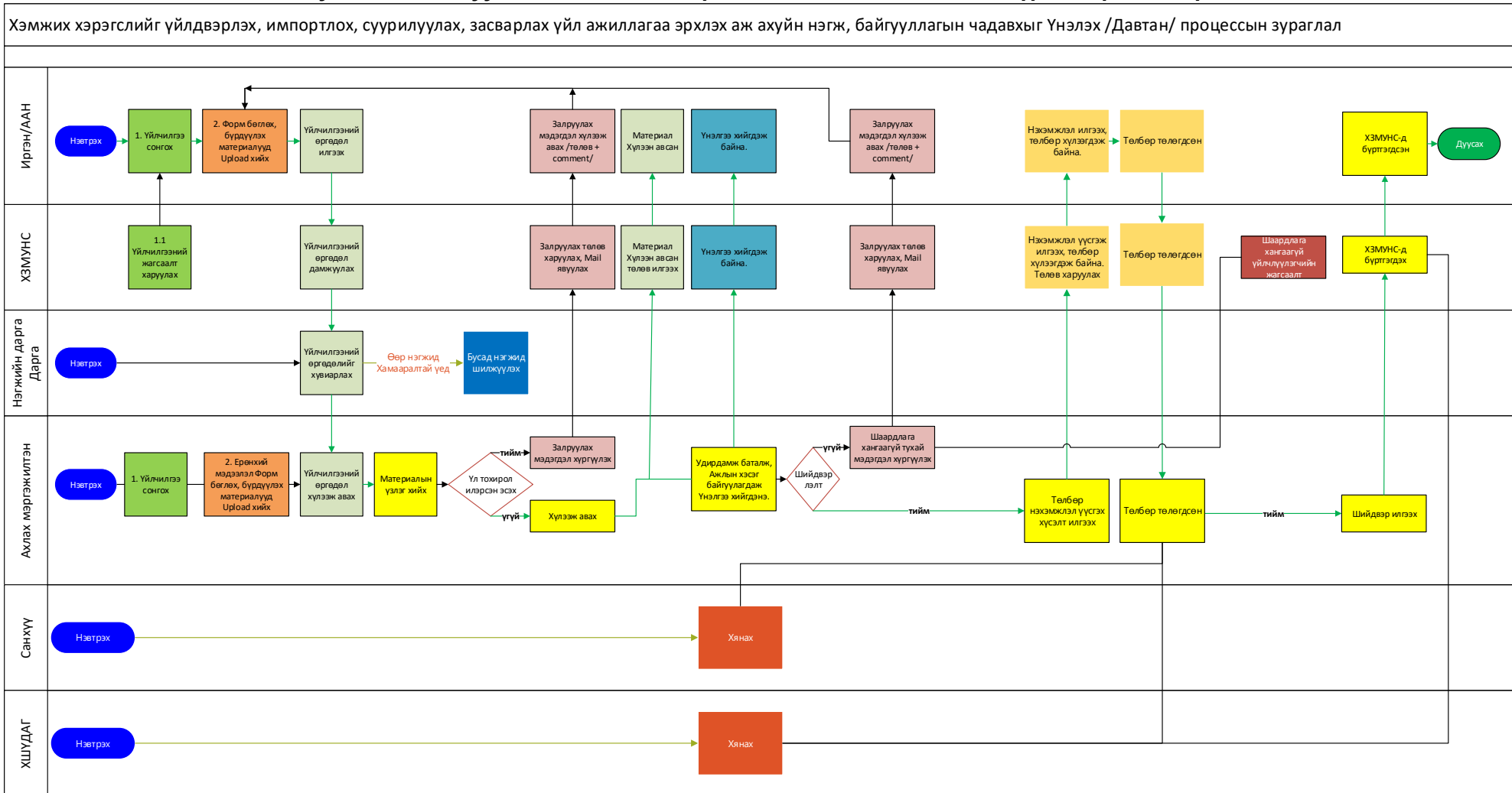
ЁС. ААНБ-ЫН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН АЖИЛЛАГААНЫ ЧАДАВХЫГ ҮНЭЛЭХ

9.1.1 Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж байгууллагын чадархыг үнэлэх /анхдагч, магадлан, хүрээ өөрчлөх/ процесс

Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагын чадархыг үнэлэх /Анхдагч, магадлан, хамрах хүрээ өөрчлөх/ процессын зураглал

9.1.2 Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж байгууллагын чадавхыг үнэлэх /анхдагч, магадлан, хүрээ өөрчлөх/ процесс

9.2. БҮРТГЭЛ, ӨРГӨДЛИЙН МАЯГТ

- 2.2.1. Импортын бүтээгдэхүүнийг баталгаажуулалтад хамруулж тохирлын гэрчилгээ хүсэх тухай өргөдөл (Application for product certification by use of Certificate of conformity)

Стандарт, хэмжил зүйн газар-т
Өргөдөл гаргагчийн талаарх мэдээлэл /Information regarding the applicant/
/Бөглөх форм/

1. Хэрэглэгч 2 төрөл байна. /Сонголтоор/

- 1.1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага
 - 1.1.1. Байгууллагын регистрийн дугаар* / УБЕГ-аас жагсаалтаас 1.1.2-1.1.5-ыг харуулах/
 - 1.1.2. Байгууллагын нэр*
 - 1.1.3. Утасны дугаар*
 - 1.1.4. Цахим шуудангийн хаяг*
 - 1.1.5. Албан ёсны хаяг*
 - 1.1.6. Хариуцсан ажилтны дугаар* /гараар бөглөх/
- 1.2. Иргэн
 - 1.2.1. Иргэний регистрийн дугаар* / УБЕГ-аас жагсаалтаас 1.1.2-1.1.4-ыг харуулах/
 - 1.2.2. Овог, нэр*
 - 1.2.3. Утасны дугаар*
 - 1.2.4. Цахим шуудангийн хаяг*
 - 1.2.5.

2. Баталгаажуулалтад хамруулах бүтээгдэхүүний талаарх мэдээлэл

- 2.1. Бүтээгдэхүүний нэр(Denomination of products)
- 2.2. Холбогдох стандартын дугаар(Designation standards or normative technical documents) /олон сонголттой, estandard.gov.mn-ээс жагсаалт дуудна./
- 2.3. Барааны ангилал, код (Product Code) /БТКУС-г гаалийн ерөнхий газрын мэдээллийн сангаас жагсаалт дуудах <https://gaali.mn/hscod/mn/>
- 2.4. Гарал үүсэл (Code) /гэрчилгээ upload хийх эсвэл /
- 2.5. Бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, хэмжих нэгж (Product quantity & unit)
- 2.6. Тээврийн хэрэгслийн төрөл, тоо(Transport details & number of transportation vehicle)

3. Экспортлогчийн нэр, хаяг

- 3.1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага
 - 3.1.1. Экспортлогч улсын нэр /Сонголт/
 - 3.1.2. Байгууллагын нэр*
 - 3.1.3. Утасны дугаар*
 - 3.1.4. Цахим шуудангийн хаяг*
 - 3.1.5. Албан ёсны хаяг*
 - 3.1.6. Хариуцсан ажилтны дугаар*
 - 3.1.7. Худалдааны гэрээний дугаар /Contract No/
 - 3.1.8.
- 3.2. Иргэн
 - 3.2.1. Экспортлогчийн улсын нэр /Сонголт/
 - 3.2.2. Иргэний ID*
 - 3.2.2. Овог, нэр*

- 3.2.3. Утасны дугаар*
- 3.2.4. Цахим шуудангийн хаяг*
- 3.2.5. Худалдааны гэрээний дугаар /Contract No/
- 3.3. Хавсаргасан баримт/upload хийнэ/
 - 3.3.1. Сорилтын дүн*
 - 3.3.2. Сорилтын дүн*
 - 3.3.3. Гарал үүсэл*
 - 3.3.4. Байгууллагын гэрчилгээ
 - 3.3.5. Iso гэрчилгээ
 - 3.3.6. Health certification etc.,
 - 3.3.7. Худалдах худалдан авах гэрээ*
Бусад /олон файл оруулах
боломжтой/

Стандарт, хэмжил зүйн газар-т

1. Өргөдөл гаргагчийн талаарх мэдээлэл /Information regarding the applicant/ Форм бөглөх, бүрдүүлэх материалууд (upload хийх)
 - 1.1 Хүсэлт гаргачийн мэдээлэл
 - 1.1.1 Байгууллагын нэр
 - 1.1.2 Албан бичиг (upload) үйлчилгээ авах хүсэлт илэрхийлсэн
 - 1.1.3 Утасны дугаар
 - 1.1.4 Цахим шуудан
 - 1.1.5 Хаяг (Аймаг/хот, Сум/дүүрэг, Баг/хороо хаяг/тоот)
 - 1.1.6 Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний мэдээлэл (upload)
 - 1.1.7 Байгууллагын танилцуулга (upload)
 - 1.1.8 Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны тал дээр гомдол, маргаан гарч байсан эсэх тухай МХЕГ болон хамтран ажилласан байгууллагаас тодорхойлолт авах (upload)
 - 1.1.9 ШШГЕГ болон ТЕГ-ын өргүй эсэх тодорхойлолт (upload)
 - 1.2 Өргөдлийн төрөл
 - 1.2.1 Үнэлгээний төрөл (Анхдагч, хамрах хүрээ өөрчлөх, магадлан, давтан) check-лэх
 - 1.2.1.1 Анхдагч
 - 1.2.1.2 Хамрах хүрээ өөрчлөх
 - 1.2.1.3 Давтан
 - 2.2.1.3.1 Тайлан (upload) А хавсралт
 - 1.2.1.4 Магадлан
 - 1.2.2 Хэмжлийн төрөл
 - 1.2.2.1 Уртын хэмжил
 - 1.2.2.2 Хүндийн хэмжил
 - 1.2.2.3 Хөдөлгөөний хэмжил
 - 1.2.2.4 Цахилгаан, соронзон хэмжил
 - 1.2.2.5 Дулаан, температурын хэмжил
 - 1.2.2.6 Эзлэхүүн багтаамж, зарцуулалтын хэмжил
 - 1.2.2.7 Даралтын хэмжил
 - 1.2.2.8 Физик, химийн хэмжил
 - 1.2.2.9 Ионжуулагч цацрагийн хэмжил
 - 1.2.2.10 Цаг уур орчны шинжилгээний хэмжил
 - 1.2.2.11 Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хэмжил
 - 1.2.2.12 Үл эвдэх сорилын хэмжил
 - 1.2.3 Хэмжих хэрэгслийн нэр

- 1.2.3.1 Уртын хэмжил
 - 1.2.3.1.1 Худалдааны ердийн зориулалттай метр
 - 1.2.3.1.1.1 Туузанметр
 - 1.2.3.1.1.2 Модон, эвхмэл, төмөр, нийлэг материалтай метр
 - 1.2.3.1.2 Талбай хэмжигч, дугуйны эргэлт хэмжигч (одометр), алхам хэмжигч
 - 1.2.3.1.3 Тэгш ус
 - 1.2.3.1.3.1 Лазер
 - 1.2.3.1.3.2 Ампульт
 - 1.2.3.1.4 Зарцуулалт хэмжих нарийсгах төхөөрөмж (хэмжилт)
 - 1.2.3.1.5 Шугам хоолойн геометр (хэмжилт)
 - 1.2.3.1.6 Булан хэмжигч
 - 1.2.3.1.7 Сүмбэметр
 - 1.2.3.1.8 Нивелир техникийн, III анги
 - 1.2.3.1.9 Теодилит техникийн, III анги
 - 1.2.3.1.10 Төмөр замын тусгай хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.10.1 Хос дугуйны хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.10.2 Авто угсрааны хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.10.3 Цариг хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.1.11 Даралтат савны хэмжээс (хэмжилт)
- 1.2.3.2 Хүндийн хэмжил
 - 1.2.3.2.1 Худалдааны жин
 - 1.2.3.2.1.1 Барааны тавцант жин
 - 1.2.3.2.1.2 Электрон жин
 - 1.2.3.2.1.3 Ширээний циферблат жин
 - 1.2.3.2.1.4 Ширээний ердийн зориулалттай туухайт жин
 - 1.2.3.2.2 Вагон жин
 - 1.2.3.2.2.1 Динамик
 - 1.2.3.2.2.2 Статик
 - 1.2.3.2.3 Автомашины жин
 - 1.2.3.2.3.1 Механик
 - 1.2.3.2.3.2 Электрон 80 Т хүртэл
 - 1.2.3.2.3.3 Электрон 80 Т дээш
 - 1.2.3.2.4 Дүүжинт жин
 - 1.2.3.2.5 Тугнагч жин
 - 1.2.3.2.5.1 Электрон
 - 1.2.3.2.5.2 Механик
 - 1.2.3.2.6 Эмнэлэг, эмийн сангийн жин
 - 1.2.3.2.6.1 Механик
 - 1.2.3.2.6.2 Электрон
 - 1.2.3.2.7 Үнэт металл, үнэт эдлэлийн жин
 - 1.2.3.2.7.1 Механик
 - 1.2.3.2.7.2 Электрон
 - 1.2.3.2.8 Туухай M2, M2-3 ба M3 анги
- 1.2.3.3 Хөдөлгөөний хэмжил
 - 1.2.3.3.1 Таксиметр
 - 1.2.3.3.2 Тээврийн хэрэгслийн хурд хэмжигч
 - 1.2.3.3.2.1 Байрлал тодорхойлох төхөөрөмж (GPS) дээр суурилсан
 - 1.2.3.3.2.2 Радарын давтамжид суурилсан (RADAR)

- 1.2.3.3.2.3 Лазерын давтамжид суурилсан (LIDAR)
- 1.2.3.3.3 Галт тэрэгний хурд хэмжигч
- 1.2.3.4 Цахилгаан соронзон хэмжил
 - 1.2.3.4.1 Цахилгааны тоолуур
 - 1.2.3.4.1.1 Механик
 - 1.2.3.4.1.2 Электрон
 - 1.2.3.4.1.3 Тарифт электрон
 - 1.2.3.4.2 Хэмжлийн трансформатор
 - 1.2.3.4.2.1 Гүйдлийн трансформатор
 - 1.2.3.4.2.2 Хүчдэлийн трансформатор
- 1.2.3.5 Эзэлхүүн багтаамж, зарцуулалтын хэмжил
 - 1.2.3.5.1 Автоцистерн
 - 1.2.3.5.2 Худалдаа үйлчилгээнд ашиглаж буй хэмжээс сав
 - 1.2.3.5.3 Усны тоолуур
 - 1.2.3.5.4 Шингэний тоолуур
 - 1.2.3.5.4.1 Шингэний механик тоолуур
 - 1.2.3.5.4.2 Цахилгаан соронзон тоолуур
 - 1.2.3.5.4.3 Хэт авиан зарцуулалтын тоолуур
 - 1.2.3.5.5 Хийн тоолуур
 - 1.2.3.5.6 Түгээгүүр
 - 1.2.3.5.6.1 Шатахуун түгээгүүр
 - 1.2.3.5.6.2 Хийн түгээгүүр
 - 1.2.3.5.6.3 Тосны түгээгүүр
- 1.2.3.6 Дулаан, температурын хэмжил
 - 1.2.3.6.1 Эмнэлэгийн термометр
 - 1.2.3.6.1.1 Мөнгөн уст шилэн
 - 1.2.3.6.1.2 Цахилгаан
 - 1.2.3.6.1.3 Бусад
 - 1.2.3.6.2 Аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд ашиглаж буй термометр
 - 1.2.3.6.2.1 Уурын зуухны
 - 1.2.3.6.2.2 Автоклавын
 - 1.2.3.6.2.3 Эсэргүүцлийн
 - 1.2.3.6.3 Дулааны тоолуур
 - 1.2.3.6.4 Дулааны тооцоолуур
 - 1.2.3.6.5 Зарцуулалт хэмжих нарийсгах төхөөрөмж (тооцоо)
 - 1.2.3.6.6 Уурын зарцуулалтын тоолуур
- 1.2.3.7 Даралтын хэмжил
 - 1.2.3.7.1 Цусны даралтын аппарат
 - 1.2.3.7.1.1 Механик
 - 1.2.3.7.1.2 Автомат
 - 1.2.3.7.2 Аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд ашиглаж буй манометр
 - 1.2.3.7.2.1 Моторт тээврийн хэрэгслийн дугуйн даралт хэмжих манометр
 - 1.2.3.7.2.2 Уурын зуух, даралтат савны даралт хэмжих техникийн манометр
 - 1.2.3.7.2.3 Вакуумметр
 - 1.2.3.7.3 Эмнэлгийн оношлогоо, эмчилгээнд ашиглаж буй манометр

- 1.2.3.7.3.1 Автоклавын манометр
- 1.2.3.7.3.2 Цахилгаан контакттай манометр
- 1.2.3.7.3.3 Хүчилтөрөгчийн манометр
- 1.2.3.7.4 Даралтын хувиргагч
- 1.2.3.8 Физик, химийн хэмжил
 - 1.2.3.8.1 Амьсгал дахь спиртийн агууламж тогтоох хэмжүүр
 - 1.2.3.8.2 Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүрээс ялгаруулсан хорт утааг хэмжигч
 - 1.2.3.8.3 Үр тарианы чийг хэмжигч
- 1.2.3.9 Ионжуулагч цацрагийн хэмжил
 - 1.2.3.9.1 Ионжуулагч цацрагийн хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.1.1 Бага цацрагийн
 - 1.2.3.9.1.2 Гамма цацрагийн
 - 1.2.3.9.1.3 Илрүүлэгч дохиот
 - 1.2.3.9.1.4 Рентген цацрагийн
 - 1.2.3.9.2 Гадаргуун бохирдол шалгах хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.2.1 Альфа цацрагийн
 - 1.2.3.9.2.2 Бета цацрагийн
 - 1.2.3.9.3 Иончлолын камер
 - 1.2.3.9.4 Хувийн тунгийн хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.4.1 Термолюминесценцийн (TLD)
 - 1.2.3.9.4.2 Электрон
 - 1.2.3.9.5 Ионжуулагч цацраг үүсгэгч төхөөрөмжийн чанарын хяналтын хэмжих хэрэгсэл
 - 1.2.3.9.5.1 Эмнэлэгийн рентген оношлогооны (Ангиограф, Маммограф, харалтын рентген) аппарат
 - 1.2.3.9.5.2 Шүдний рентген аппарат
 - 1.2.3.9.5.3 Компьютерт томографын аппарат
- 1.2.3.10 Цаг уурын орчны шинжилгээний хэмжил
 - 1.2.3.10.1 Цаг уурын орчны шинжилгээний хэмжлийн багаж
 - 1.2.3.10.1.1 Чийг хэмжигч (электрон гигрометр)
 - 1.2.3.10.1.2 Хур тундас хэмжигч
 - 1.2.3.10.2 Цаг уурын орчны шинжилгээний барометр
 - 1.2.3.10.2.1 Электрон барометр
 - 1.2.3.10.2.2 Анеройд барометр
 - 1.2.3.10.3 Нарны цацраг судлалын багаж
 - 1.2.3.10.3.1 Пиранометр
 - 1.2.3.10.3.2 Пиргелиометр
 - 1.2.3.10.3.3 Цацрагийн балансын мэдрүүл
 - 1.2.3.10.4 Цаг уурын автомат станц
 - 1.2.3.10.5 Цаг уурын орчны шинжилгээний эсэргүүцлийн термометр
- 1.2.3.11 Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хэмжил
 - 1.2.3.11.1 Амьсгалын аппарат
 - 1.2.3.11.2 Дефибриллятор
 - 1.2.3.11.3 Наркозын аппарат
 - 1.2.3.11.4 Өвчтөний хяналтын монитор
 - 1.2.3.11.5 Рентген аппарат (компьютер томографын аппарат)
 - 1.2.3.11.6 Хэт авиан оношлогооны аппарат
 - 1.2.3.11.7 Нярайн инкубатор

- 1.2.3.11.8 Пульсоксиметр
- 1.2.3.11.9 Мэс заслын цахилгаан аппарат
- 1.2.3.11.10 Зүрхний цахилгаан бичлэгийн аппарат
- 1.2.3.11.11 Ургийн тонитор
- 1.2.3.11.12 Нярайн гэрлийн эмчилгээний төхөөрөмж
- 1.2.3.12 Үл эвдэх сорилын хэмжил
 - 1.2.3.12.1 Металл, эд ангийн сэв шалгах хэмжих хэрэгсэл (Дефекскоп)
 - 1.2.3.12.1.1 Хэт авианы
 - 1.2.3.12.1.2 Соронзон нунтгийн
 - 1.2.3.12.1.3 Хуйларсан гүйдлийн
 - 1.2.3.12.1.4 Доргионт оношилгоо
- 1.2.4 Хэмжих хэрэгслийн холбогдох стандартын нэр (шивж оруулах), худалдан авсан стандартыг оруулах (upload)
- 1.2.5 Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны хамрах хүрээ сонгох
 - 1.2.5.1 Үйлдвэрлэх
 - 1.2.5.2 Суурилуулах
 - 1.2.5.3 Засварлах
 - 1.2.5.4 Импортлох
- 1.2.6 Холбогдох хавсралт, маягтуудыг upload хийх
 - 1.2.6.1 Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйл ажиллагааг эрхлэхийг хүссэн өргөдлийн маягт В хавсралт
 - 1.2.6.2 С хавсралт
 - 1.2.6.3 D хавсралт
 - 1.2.6.4 E хавсралт
 - 1.2.6.5 F хавсралт
 - 1.2.6.6 G хавсралт
 - 1.2.6.7 H хавсралт

А хавсралт

(норматив)

Үйлдвэрлэсэн, импортлон-худалдсан, ашигласан, суурилуулсан, засварласан

/сонгох/

..... хэмжих хэрэгслийн бүртгэл, мэдээллийн ЗАГВАР

Д/д	Хэмжил зүйн үйлчилгээ авсан байгууллагын нэр, байршил	Хэмжих хэрэгслийн										
		нэр	улс, үйлдвэр, загвар	хэмжих хязгаар, хэмжил зүйн үзүүлэлт	сери, дугаар	шалгалт баталгаажуулалт ынгэрчилгээний дугаар	шалгалт, баталгаажуулсан огноо	баталгаат хугацаа дуусах огноо	үйлдвэрлэсэн, импортоор нийлүүлсэн, худалдсан, засварласан тухай мэдээлэл огноо	гүйцэтгэсэн ажилтны нэр	бусад мэдээлэл
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

ТАЙЛБАР: Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны төрөл бүрээр бүртгэлтэй байна.

В хавсралт

(норматив)

Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйлажиллагаа эрхлэх хүсэлт бүхий өргөдлийн маягт

.....
.....

(хүсэлт гаргасан байгууллагын нэр, хаяг, цахим хаяг, суурин болон гар утасны дугаар)

.....-Т
/хүсэлт хүлээн авагч байгууллага/

ӨРГӨДӨЛ

... оны сарын-ний өдөр

.....
.....

..... (хэмжлийн төрлийг заах)

..... (хэмжих хэрэгслийн нэр, хэмжих хязгаар, үзүүлэлт)

Үйлдвэрлэх Суурилуулах
Засварлах Импортлох

Хэмжил зүйн үйл ажиллагаа эрхлэх хүрээнд

Анхдагч
Давтан
Хамрах хүрээг өөрчлөх

үнэлгээнд хамрагдана.

Үнэлгээнд хамрагдах нөхцөл, шаардлагатай танилцаж, холбогдох хууль тогтоомж, “Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагын чадавхыг үнэлэх, хэмжил зүйн мэдээллийн улсын нэгдсэн санд бүртгэхэд тавих шаардлага” MNS 6358:2023 стандартад заасан шаардлагыг хангасан бүгд хуудас баримт бичиг боловсруулж бүрдүүлэн хүргүүлэв. Бүрдүүлсэн баримт бичгийн үнэн зөв мэдээллийг бүрэн хариуцна.

Хэмжил зүйн үйл ажиллагаа эрхлэх ажиллагаатай холбогдон гарах зардлыг хариуцах болно.

ТАМГА

Захирал/дарга

(Гарын үсэг)

(Овог нэр)

С хавсралт (норматив)

..... /аймгийн, хотын/ (аж ахуйн нэгж байгууллага) -ийн хэмжил зүйн үйл ажиллагааны хамрах хүрээ

Д/д	Хэмжих хэрэгслийн				Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны хэлбэр			
	Нэр	Загвар	Хэмжих хязгаар	Зөвшөөрөх хамгийн их алдаа, нарийвчлалын анги	үйлдвэрлэх	импортлох	засварлах	суурилуулах
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Нэг. Хүндийн хэмжил								
1								
Хоёр. Цахилгааны хэмжил								
1								
Гурав.								
1								
Дөрөв.								
.....								

Боловсруулсан:

/Албан тушаал, овог нэр/

ТАЙЛБАР: Хэмжих хэрэгслийн загварын зургийг хавсаргана

D хавсралт

(норматив)

..... аймгийн, хотын/ ХХК /аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр/ -ийн хэмжил зүйн үйл ажиллагаа явуулах ажлын байрны хангамж, тодорхойлолт

д/д	Ажлын байр, өрөөний									
	зориулалт, нэр	талбай, м ²	температур, °C	чийглэг, %	гэрлүүлэг /байгалийн, хиймэл/	дуу чимээ, чичирхийлэл	тоосжилт ба бусад хортой нөхцөл байгаа эсэх	нөхцлийг мэргэжлийн хяналтын байгууллагаар тодорхойлуулсан бол шийдвэрийн дугаар, огноо	нөхцөл шаардлага хангана	нөхцөл шаардлага хангахгүй
1										
2										
3										
4										
5										

Боловсруулсан:

/Албан тушаал, овог нэр/

Жич: Зориулалт бүхий ажлын байр, өрөө, агуулахын гэх мэт зургийг хавсаргана.

Е хавсралт
(норматив)

..... /аймгийн, хотын/ ххк (аж ахуйн нэгж байгууллагын нэр)-ийн хэмжил зүйн үйл ажиллагаа явуулахад ашиглагдах ажлын эталон, тоног төхөөрөмжийн хангамж, тодорхойлолт

Д/д	Эталон, тоног төхөөрөмжийн					Шалгалт тохируулгад хамрагдсан огноо	Шалгалт баталгаажуулалт, шалгалт тохируулгын гэрчилгээний дугаар /хуулбарыг хавсаргах/
	Нэр	Загвар	Үйлдвэрлэсэн он	Хэмжих загвар	Зөвшөөрөгдөх алдаа,		
1							
2							
3							

Боловсруулсан:

/Албан тушаал, овог нэр/

ТАЙЛБАР: Хэмжлийн эталон тус бүрийн зураг, шалгалт тохируулгад хамрагдсан гэрчилгээний хуулбарыг хавсаргана.

F хавсралт
(норматив)

..... /аймгийн, хотын/ ххк (аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)-ийн хэмжил зүйн үйл ажиллагаа явуулахад ашиглагдах ажлын багаж, хэмжих хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн хангамж, тодорхойлолт

Д/д	Ажлын багаж, хэмжих хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн				Байгаа тоо ширхэг	Ашиглалтын бэлэн байдал /шалгалт тохируулгад хамрагдсан огноо/
	нэр	загвар	үйлдвэрлэсэн улс, он	техникийн үзүүлэлт		
1						
2						
3						
4						
5						

Боловсруулсан:

/Албан тушаал, овог нэр/

ТАЙЛБАР: Багаж хэмжих хэрэгслийн зураг, шалгалт тохируулгад хамрагдсан гэрчилгээний хуулбарыг хавсаргана.

Г хавсралт

(норматив)

..... /аймгийн, хотын/ ххк (аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)-ийн хэмжил зүйн үйл ажиллагаа явуулахад мөрдөж ажиллах хууль, дүрэм журам, стандарт болон бусад баримт бичгийн хангалт

д/д	Эрх зүйн актын нэр	Дугаар	Байгаа эсэх	Хүчин төгөлдөр, мөрдөгдөж байгаа эсэх
Нэг. Холбогдох хууль, салбарын тогтоол, шийдвэр				
1				
2				
Хоёр. Стандарт, техникийн зохицуулалтын баримт бичиг				
1				
2				
Гурав. Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, импортлох, суурилуулах, засварлах үйл ажиллагааг зохицуулсан технологийн заавар, дүрэм, журам				
1	Хэмжих хэрэгслийг импортлон худалдах, ашиглах заавар			
2	Хэмжих хэрэгслийг суурилуулах технологийн заавар, схем			
3	Хэмжих хэрэгслийн засвар тохируулгын технологийн заавар			
4	Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх, суурилуулах, засвар тохируулгын үеийн аюулгүй ажиллагааны заавар			
5	Хэрэглэгчийн санал, гомдол бүртгэх, шийдвэрлэх журам			
6	Хэмжих хэрэгслийг үйлдвэрлэх технологийн заавар, схем			

Боловсруулсан:

/Албан тушаал, овог нэр/

ТАЙЛБАР: Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны технологийн заавар, журмыг холбогдох стандарт, техникийн баримт бичиг болон холбогдох салбарын байгууллагаас гаргасан дүрэм, журмыг үндэслэн боловсруулж, баталгаажуулсан байна. Хуулбарыг хавсаргана

Н хавсралт

(норматив)

..... /аймгийн, хотын/

ххк (аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)-ийн хэмжил зүйн үйл ажиллагааг эрхлэн явуулах хүний нөөцийн хангалт

д/д	Овог нэр	Албан тушаал	Мэргэжил, хэдэн онд ямарсургууль төгссөн	Боловсрол	Хэмжилзүйн чиглэлээр ажилласан жил, туршлага	Одоогийн албан тушаалд ажилласан жил	Хэмжил зүйн ерөнхий онолын болон хэмжлийн холбогдох төрлийн сургалтад хамрагдсан Огноо
0	1	2	3	4	5	6	7
1		Захирал					
2		Менежер					
3		Инженер					
4	 ГМ					
5		Техникч					
6	ГМ					
7		Хөдөлмөраюулгүй байдал хариуцсан ажилтан					
						

Боловсруулсан:

/Албан тушаал, овог нэр/

ТАЙЛБАР: Хүний нөөцийн мэргэжил, мэргэшлийн үнэмлэх болон хэмжил зүйн сургалтад хамрагдсан гэрчилгээний хуулбар, албан тушаалд томилсон баримт, ажлын байрны тодорхойлолтыг хавсаргана

Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны чадавхаа үнэлүүлэн, хэмжил зүйн мэдээллийн
улсын нэгдсэн санд бүртгэгдсэн аж ахуй нэгж байгууллагын бүртгэл

Бүгд

Үнэлгээний төрөл ▼

Хамрах хүрээ ▼

Хэмжлийн төрөл ▼

Хамрах хүрээ ▼

Хайх 🔍

№	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр	Хэмжил зүйн үйл ажиллагааны төрөл	Хэмжлийн төрөл	Хэмжих хэрэгслийн нэр	Тушаалын дугаар	Хүчинтэй хугацаа
1	Эталон хэмжүүр ххк	Суурилуулах	Хүндийн хэмжил	Автомашинны жин	СХЗГ-ын даргын А/221	2020.10.01-2025.10.01
2						

1

2

3

4

5

6

9.3. СИСТЕМИЙН ХЭРЭГЛЭГЧ

СХЗГ - Администратор	
СХЗГ – Нэгжийн Дарга	
СХЗГ – Ахлах Мэргэжилтэн	
Иргэн, Аж ахуйн нэгж, байгууллага	

9.4. БУСАД СИСТЕМҮҮДТЭЙ ХОЛБОГДОХ УЯЛДАА

2.2.2. Оролт

2.2.2.1. УБЕГ-ЫН СИСТЕМЭЭС

- Байгууллагын нэр*
- Утасны дугаар*
- Цахим шуудангийн хаяг*
- Албан ёсны хаяг*

- Иргэний регистерийн дугаар*
- Овог, нэр*
- Утасны дугаар*
- Цахим шуудангийн хаяг*

2.2.3. Гаралт

- Web site-аар буюу Qr code-оор шалгах,

АРАВ. СУРГАЛТАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Системийн сургалтын хуваарийг захиалагч байгууллагатай зөвлөлдөн, уян хатан тохиромжит байдлаар дараах агуулгыг орхигдуулахгүй байдлаар зохион байгуулах хөтөлбөр батлуулна.

№	Сэдэв	Агуулга	Цагийн хуваарь
1	Сургалтын бүртгэл	Сургалтад оролцогчдыг бүртгэх, танилцуулах материал, сургалтын хөтөлбөр өгнө.	09:00-09:10
2	Сургалтын нээлт		09:10-09:20
3	Системийн танилцуулга	Технологийн танилцуулга	09:20-09:30
		Ажиллагааны үндсэн загвар	
		Шийдэл	
		Хандалт	
4	Модулийн сургалт	Модуль тус бүрийн ажилласны талаарх дэлгэрэнгүй танилцуулга, сургалт	09:30-12:30
5	Асуулт хариулт	Нээлттэй ярилцан, асуултад хариулах	12:30-12:50
6	Сургалтын үнэлгээ	Оролцогч бүрээс сургалтын үнэлгээ авна.	12:50-13:00

Хөдөө орон нутагт байгаа мэргэжилтнүүдэд цахимаар

- Сургалтыг онлайн хэлбэрээр зохион байгуулна. Видео хурал, онлайн платформ ашиглан сургалтын материалыг оролцогчдод хүргэнэ.
- Орон нутгийн мэргэжилтнүүдэд зориулсан онлайнгаар үзүүлэх сургалтын агуулга нь танхимын сургалтын агуулгатай ижил, тохиромжтой цагийн хуваарь, агуулга, арга зүйг сонгоно.

АРАВ НЭГ. НЭВТРҮҮЛЭЛТ

Системийг туршиж, хэрэглэгчдэд зориулан нэвтрүүлэх ажлыг хэрэгжүүлэх шат. Үүнд:

Туршилтын хэрэглээний хувилбар: Системийг хөгжүүлсний дараа туршилтын хувилбарыг тодорхой бүлгийн хэрэглэгчдэд туршина.

Хэрэглэгчийн сургалт: ААНБ, мэргэжилтнүүд болон холбогдох талуудын дунд сургалт явуулна.

Системийн сайжруулалт: Туршилтын явцад илэрсэн алдаануудыг засаж, хэрэглэгчдийн санал хүсэлтийг тусгана.

Хяналт, үнэлгээ: Системийн ашиглалтыг хянаж, тогтмол үнэлгээ хийх замаар сайжруулалтыг үргэлжлүүлнэ.

АРАВ ХОЁР. НЭГДСЭН ЦАХИМ СИСТЕМ НЭВТРҮҮЛЭХИЙН ДАВУУ ТАЛ, БОЛОМЖУУД

Мэдээллийн нэгдсэн сантай болох: Стандарт, хэмжилзүйн газар цахим системтэй болсноор олон төрлийн давуу тал үүсэж, мэдээллийн нэгдсэн сантай болох нөхцөл бүрдэнэ.

Баталгаат хугацааны хяналт: Төхөөрөмжийн баталгаат хугацаа хэзээ дуусахыг системээс хялбар харах боломжтой болж, хугацаа дуусахаас өмнө шаардлагатай арга хэмжээг авах нөхцөл бүрдэнэ.

Хурдан мэдээлэлд хандах: Төхөөрөмжийн баталгаажуулалтын түүх, хүчинтэй хугацааны талаарх мэдээлэлд түргэн шуурхай хандах боломж бүрдэнэ.

Засвар үйлчилгээний төлөвлөлт: Баталгаат хугацаанд болон түүнээс хойш шаардлагатай засвар үйлчилгээний төлөвлөгөөг урьдчилан гаргах боломжтой.

Өгөгдлийн төвлөрсөн хяналт: Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын хэмжих хэрэгсэл, шалгалт тохируулгын түүх, чадамжийн үнэлгээ зэрэг мэдээллийг төвлөрүүлснээр мэдээлэлд түргэн шуурхай хандах боломж бүрдэнэ.

Шийдвэр гаргалтыг сайжруулах: Өгөгдөлд үндэслэн хэмжил зүйн бодлого, стандартын төлөвлөгөөг илүү үр дүнтэй боловсруулах боломжтой болно.

Ил тод байдал: Чадамж үнэлэх болон шалгалт тохируулгын үйл явц ил тод болж, хэрэглэгчид үйлчилгээний чанарт итгэх итгэл нэмэгдэнэ.

Цаг хугацаа, зардлын хэмнэлт: Иргэн, хуулийн этгээд шаардлагатай мэдээллийг шууд системээс авч, үйл ажиллагаагаа хурдан шуурхай зохион байгуулах нөхцөл бүрдэнэ.

Эрсдэлийг бууруулах: Баталгаат хугацаа дуусахаас өмнө мэдэгдэл, сануулга авах замаар хуучралт, гэмтлийн эрсдэлийг бууруулах боломжтой.

Хяналт, баталгаажуулалтын үр нөлөөг нэмэгдүүлэх: Хэмжих хэрэгслийн туршилт, баталгаажуулалтыг илүү үр дүнтэй хянаж, чанарыг хангасан байх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

АРВАН ГУРАВ. ХҮЛЭЭГДЭЖ БУЙ ҮР ДҮН

Стандарт хэмжил зүйн цахим шилжилт нь байгууллагын үйл ажиллагаанд хэд хэдэн чухал үр дүнг авчирна.

1. Мэдээллийн нэгдсэн санг ашиглан стандарт хэмжил зүйн бүх өгөгдлийг төвлөрүүлж, мэдээллийн хяналт, үнэн зөв байдал, хүртээмжийг сайжруулна.
2. Цахим шилжилт нь үйл ажиллагааны үр ашгийг нэмэгдүүлэх зорилготой. Жишээ нь, шалгалт, тохируулга болон баталгаажуулалтын үйл явцуудыг автоматжуулах замаар олон ажлыг хурдан, алдаагүй гүйцэтгэж, цаг хэмнэх боломжийг олгодог. Ингэснээр байгууллагаас шаардлагатай ажилд зарцуулах цаг болон нөөцийг зардал хэмнэлттэй болгоно
3. Үйлчилгээний чанарыг сайжруулах ач холбогдолтой. Өмнө нь биечлэн болон гар аргаар хийгддэг байсан үйл ажиллагаануудыг цахим хэлбэрт шилжүүлснээр хэрэглэгчдэд хялбар, ойлгомжтой, шуурхай үйлчилгээг хүргэх боломжтой болно. Үүний үр дүнд, хэрэглэгчид стандарт хэмжил зүйн үйл ажиллагааны бүх түвшинд ил тод, нээлттэй мэдээлэл авах боломжтой бөгөөд үйлчилгээний хариу өгөх хугацаа ч багасдаг. Мөн цахим үйлчилгээ нь хэрэглэгчдийг аль ч цагт, аль ч газраас онлайн үйлчилгээ авах боломжийг бүрдүүлж, тэдний сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлнэ.
4. Хурд, тасралтгүй байдлыг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ байгууллагын дотоод үйл явцыг хурдасгана. Цахим гэрчилгээ, шалгалт баталгаажуулалт зэрэг үйл ажиллагаа нь онлайн хэлбэрээр хурдан, шуурхай хийгдэж, хүнээс хамааралтай алдааг бууруулна. Мөн онлайн төлбөрийн систем ашиглан хэрэглэгчид төлбөрөө амархан хийж, цаг хугацаа хэмнэх боломжийг бүрдүүлнэ.
5. Цахим систем ашиглан байгууллага өөрийн үйл ажиллагаа болон бодлогоо ил тод харуулах, мөн үйлчлүүлэгчдэд хүрэх мэдээллийг шуурхай дамжуулах боломжтой болж, ил тод байдал нэмэгддэг.

Товчоор хэлбэл, стандарт хэмжил зүйн цахим шилжилт нь үйл ажиллагааг хурдасгах, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах, аюулгүй байдлыг нэмэгдүүлэх, ил тод байдлыг сайжруулах, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх зэрэг олон талын үр дүн авчирч, байгууллагын үйл ажиллагааны бүрэн шинэчлэлийг хийх боломжийг олгох юм.

